

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2020/2184

(2020. gada 16. decembris)

par dzeramā ūdens kvalitāti

(pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 98/83/EK ⁽⁴⁾ vairākkārt ir būtiski grozīta ⁽⁵⁾. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, minētā direktīva skaidrības labad būtu jāpārstrādā.
- (2) Direktīva 98/83/EK noteica tiesisko regulējumu, lai aizsargātu cilvēku veselību no kaitīgas ietekmes, kas rodas no dzeramā ūdens piesārņojuma, nodrošinot, ka tas ir pilnvērtīgs un tīrs. Šai direktīvai vajadzētu censties sasniegt šo pašu mērķi, un tai būtu jāuzlabo visiem Savienībā piekļuve šādam ūdenim. Tādēļ Savienības līmenī ir jānosaka minimālās prasības, kurām minētajam mērķim paredzētajam dzeramajam ūdenim būtu jāatbilst. Dalībvalstīm būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka dzeramajā ūdenī nav nekādu mikroorganismu un parazītu, un nekādu vielu, kas noteiktā skaitā vai koncentrācijā atsevišķos gadījumos rada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, un ka tas atbilst minētajām minimālajām prasībām.

⁽¹⁾ OV C 367, 10.10.2018., 107. lpp.

⁽²⁾ OV C 361, 5.10.2018., 46. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2019. gada 28. marta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2020. gada 23. oktobra nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

⁽⁴⁾ Padomes Direktīva 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.).

⁽⁵⁾ Sk. VI pielikuma A daļu.

- (3) No šīs direktīvas darbības jomas ir jāizslēdz dabīgie minerālūdeņi un ūdeņi, kas ir medikamenti, jo šādiem ūdens veidiem piemērojamas attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/54/EK⁽⁶⁾ un 2001/83/EK⁽⁷⁾. Tomēr Direktīva 2009/54/EK attiecas gan uz dabīgiem minerālūdeņiem, gan uz avota ūdeņiem, un vienīgi pirmā kategorija būtu jāizslēdz no šīs direktīvas darbības jomas. Saskaņā ar Direktīvas 2009/54/EK 9. panta 4. punkta trešo daļu avota ūdeņiem būtu jāatbilst šai direktīvai, un attiecībā uz mikrobioloģiskajām prasībām avota ūdenim būtu jāatbilst Direktīvai 2009/54/EK. Ja dzeramo ūdeni pilda pudelēs vai traukos nolūkā to pārdot vai izmantot pārtikas ražošanā, sagatavošanā vai apstrādē, šādam ūdenim principā būtu jāprojām jāatbilst šai direktīvai līdz atbilstības vietai, proti, krānam, un pēc minētās vietas tas būtu jāuzskata par pārtiku, ja tas ir paredzēts lietošanai uzturā vai ir pamatoti sagaidāms, ka cilvēki to lietos uzturā, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002⁽⁸⁾.

Turklāt uzņēmējus, kas iesaistīti pārtikas apritē un kam ir sava ūdens ieguves vieta, kuru tie izmanto savas uzņēmējdarbības specifiskām vajadzībām, vajadzētu būt iespējai atbrīvot no pienākuma ievērot šo direktīvu, ja tie izpilda attiecīgos pienākumus, it īpaši attiecībā uz apdraudējumu analīzes un kritisko kontrolpunktu principiem un korektīvajām darbībām saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par pārtiku. Uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas apritē un kam ir sava ūdens ieguves vieta, un kas darbojas kā ūdens piegādātāji, būtu jāievēro šī direktīva tādā pašā veidā kā jebkuram citam ūdens piegādātājam.

- (4) Pēc Eiropas pilsoņu iniciatīvas par tiesībām uz ūdeni (*Right2Water* iniciatīva) Komisija sāka Savienības mēroga sabiedrisko apspriešanu un veica Direktīvas 98/83/EK normatīvās atbilstības un izpildes (*REFIT*) novērtēšanu. Kļuva skaidrs, ka daži minētās direktīvas noteikumi ir jāatjaunina. Tika konstatēts, ka uzlabojumi iespējami četrās jomās, proti, kvalitatīvās parametru vērtības, ierobežotā paļaušanās uz riska izvērtēšanā balstītu pieeju, neskaidri noteikumi par patērētājiem sniedzamo informāciju un atšķirīgas apstiprināšanas sistēmas tādu materiālu apstiprināšanai, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, un iespējamās sekas, kādas šāda veida atšķirības rada cilvēku veselībai. Turklāt *Right2Water* iniciatīva par tiesībām uz ūdeni kā atsevišķu problēmu izcēla apstākli, ka daļai iedzīvotāju, it īpaši marginalizētām grupām, nav piekļuves dzeramajam ūdenim un šādas piekļuves nodrošināšana ir viens no saistošajiem uzdevumiem saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) 6. mērķi.

Pēdējā konstatētā problēma ir vispārējā neinformētība par ūdens noplūdēm, kuru cēlonis ir nepietiekami ieguldījumi ūdensapgādes infrastruktūras uzturēšanā un atjaunošanā, kā norādīts arī Eiropas Revīzijas palātas 2017. gada 5. jūlija Īpašajā ziņojumā Nr. 12/2017 "Dzeramā ūdens direktīvas īstenošana: ūdens kvalitāte un pieejamība Bulgārijā, Ungārijā un Rumānijā ir uzlabojusies, bet joprojām ir vajadzīgi lieli ieguldījumi".

- (5) 2017. gadā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) Eiropas reģionālais birojs sagatavoja detalizētu pārskatu par Direktīvā 98/83/EK noteikto parametru sarakstu un parametru vērtībām, lai noskaidrotu, vai ir nepieciešams tās pielāgot, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību. Pamatojoties uz minētā pārskata rezultātiem, būtu jākontrolē zarnu patogēni un *Legionella* un būtu jāpievieno seši ķīmiskie parametri vai parametru grupas. Ievērojot piesardzības principu un ņemot vērā citus jaunākos zinātniskos atzinumus, četriem no šiem jaunajiem parametriem vai parametru grupām būtu jānosaka vērtības, kas ir stingrākas par PVO ierosinātajām, tomēr joprojām sasniedzamas. Vienam no jaunajiem parametriem būtu jāsamazina reprezentatīvo vielu skaits un jāpielāgo vērtība. Hroma vērtību PVO vēl izskata, un tāpēc būtu jāpiemēro 15 gadu pārejas laikposms pirms tiek noteikta stingrāka vērtība. Turklāt PVO ieteica, ka trīs reprezentatīvus savienojumus, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, var ņemt vērā kā etalonrādītājus tādu savienojumu, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, biežuma un vajadzības gadījumā, to apstrādes efektivitātes izvērtēšanai – ar šādām vērtībām: bisfenolam A – 0,1 µg/l, nonilfenolam – 0,3 µg/l un bēta-estradiolam – 1 ng/l.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/54/EK (2009. gada 18. jūnijs) par dabīgo minerālūdeņu ieguvu un tirdzniecību (OV L 164, 26.6.2009., 45. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm (OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

Tomēr, pamatojoties uz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2015. gada atzinumu, tika nolemts, ka viens no minētajiem trim savienojumiem, proti, bisfenols A, būtu papildus jāiekļauj šajā direktīvā ar veselības apsvērumos balstītu parametra vērtību 2,5 µg/l. Turklāt nonilfenols un beta-estradiols būtu papildus jāiekļauj kontrolsarakstā, kas Komisijai jāizveido, ievērojot šo direktīvu.

- (6) Attiecībā uz svinu PVO ieteica saglabāt pašreizējo parametra vērtību, tomēr tā atzīmēja, ka svina koncentrācijai vajadzētu būt tik zema, cik tas praktiski ir iespējams. Tāpēc pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas 15 gadu garumā būtu jāvar saglabāt pašreizējo vērtību 10 µg/l. Vēlākais pēc šī pārejas perioda beigām parametra vērtībai vajadzētu būt 5 µg/l. Turklāt, tā kā esošās svina caurules mājokļos un ēkās ir neatrisināts jautājums un tā kā dalībvalstīm ne vienmēr ir vajadzīgās pilnvaras, lai uzliktu par pienākumu veikt minēto cauruļu nomaiņu, 5 µg/l būtu jā saglabā kā vēlama vērtība attiecībā uz pienākumiem, kas saistīti ar vietējās sadales sistēmām. Tomēr visiem jaunajiem materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, neatkarīgi no tā, vai tos paredzēts izmantot piegādes vai vietējās sadales sistēmās, un attiecībā uz kuriem ir jāsaņem atļauja saskaņā ar šo direktīvu, vērtība 5 µg/l būtu jāpiemēro krānā.
- (7) Lai kļiedētu sabiedrības pieaugošās bažas par ietekmi, ko, lietojot dzeramo ūdeni, uz cilvēku veselību rada jauni savienojumi, piemēram, savienojumi, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, farmaceutiskie līdzekļi un mikroplastmasa, un lai pievērstos jauniem savienojumiem piegādes ķēdē, šajā direktīvā būtu jāievieš kontrolsaraksta mehānisms. Kontrolsaraksta mehānisms ļaus dinamiskā un elastīgā veidā reaģēt uz pieaugošajām bažām. Tas arī ļaus sekot līdzi jaunām zināšanām par šo jauno savienojumu nozīmi attiecībā uz cilvēku veselību, kā arī jaunām zināšanām par piemērotākajām monitoringa pieejām un metodēm. Šis kontrolsaraksta mehānisms attiecībā uz dzeramo ūdeni ir viens no līdzekļiem, ar ko reaģē uz dažādiem attiecīgiem Savienības politikas virzieniem, kā izklāstīts Komisijas 2019. gada 11. marta paziņojumā "Eiropas Savienības stratēģiskā pieeja attiecībā uz farmaceitiskiem līdzekļiem vidē", Komisijas 2018. gada 7. novembra paziņojumā "Pretrī daudzpusīgam Eiropas Savienības regulējumam attiecībā uz endokrīnajiem disruptoriem" un Padomes 2019. gada 26. jūnija secinājumos "Virzībā uz ilgtspējīgu Savienības ķīmikāliju politikas stratēģiju".
- (8) PVO arī ieteikusi trim parametriem noteikt mazāk stingras vērtības un piecus parametrus svītrot no parametru un parametru vērtību saraksta, kas izklāstīts Direktīvā 98/83/EK. Tomēr ne visas minētās izmaiņas tiek uzskatītas par vajadzīgām, jo ar Komisijas Direktīvu (ES) 2015/1787 (*) ieviestā riska izvērtēšanā balstītā pieeja dod iespēju ūdens piegādātājiem noteiktos apstākļos svītrot parametru no monitorējamo parametru saraksta. Apstrādes paņēmieni šo parametru vērtību sasniegšanai jau ir ieviesti.
- (9) Šajā direktīvā noteiktās parametru vērtības ir balstītas uz pieejamiem zinātniskiem datiem un uz piesardzības principu, un tās ir izraudzītas ar mērķi nodrošināt, ka dzeramo ūdeni var droši lietot visu mūžu, tādējādi nodrošinot augsta līmeņa veselības aizsardzību.
- (10) Būtu jāpanāk līdzsvars, lai novērstu gan mikrobioloģiskus, gan ķīmiskus riskus, un šajā nolūkā un ņemot vērā parametru vērtību pārskatīšanu nākotnē, dzeramajam ūdenim piemērojamo parametru vērtību noteikšanā būtu jābalstās uz sabiedrības veselības apsvērumiem un riska novērtēšanas metodi.
- (11) Indikatorparametri sabiedrības veselību tieši neietekmē. Tomēr tie ir svarīgi kā līdzeklis, ar ko noteikt, kā darbojas dzeramā ūdens ražošanas un sadales iekārtas, un izvērtēt ūdens kvalitāti. Šādi parametri var palīdzēt konstatēt ar ūdens apstrādi saistītos trūkumus, un tiem ir svarīga loma patērētāju uzticēšanās ūdens kvalitātei vairošanā un saglabāšanā. Tāpēc dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek veikts šādu parametru monitorings.

(*) Komisijas Direktīva (ES) 2015/1787 (2015. gada 6. oktobris), ar ko groza II un III pielikumu Padomes Direktīvā 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti (OV L 260, 7.10.2015., 6. lpp.).

- (12) Ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu cilvēku veselību dalībvalstu teritorijā, tām būtu jānosaka pienākums noteikt vērtības papildu parametriem, kas nav iekļauti I pielikumā, pamatojoties uz piesardzības principu.
- (13) Ņemot vērā, ka demineralizēta ūdens vai tāda ūdens, kurā ir ļoti maz būtisku elementu, piemēram, kalcija un magnija, ilgstoša lietošana var kaitēt cilvēku veselībai, drošs dzeramais ūdens nozīmē ne vien to, ka tajā nav kaitīgu mikroorganismu un vielu, bet arī to, ka tajā ir noteikts daudzums dabīgu minerālvielu un būtisku elementu. Tāpat noteikts šādu minerālvielu daudzums ir svarīgs, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens nav ne agresīvs, ne korozīvs, un lai uzlabotu šāda ūdens garšu. Minimālas šādu minerālvielu koncentrācijas mikstinātā vai demineralizētā ūdenī varētu izskatīt atbilstoši vietējiem apstākļiem.
- (14) Preventīva drošuma plānošana un riska izvērtēšanā balstīti elementi Direktīvā 98/83/EK tika izskatīti tikai ierobežotā mērā. Pirmie riska izvērtēšanā balstītās pieejas elementi tika ieviesti 2015. gadā ar Direktīvu (ES) 2015/1787, dodot dalībvalstīm iespēju atkāpties no to izveidotajām monitoringa programmām, ar noteikumu, ka tiek veikta ticama riska novērtēšana, kuras pamatā varētu būt PVO Dzeramā ūdens kvalitātes vadlīnijas (PVO vadlīnijas). PVO vadlīnijas, kurās izklāstīta tā sauktā “ūdens drošuma plāna” pieeja, kas cita starpā attiecas uz mazām kopienām, kā arī standarts EN 15975-2 par dzeramā ūdens piegādes drošību, ir starptautiski atzīti principi, kas ir dzeramā ūdens ražošanas un sadales, kā arī šāda dzeramā ūdens monitoringa un parametru analīzes pamatā. Minētie pirmie uz riska izvērtēšanu balstītās pieejas elementi būtu jāsauglabā šajā direktīvā.
- (15) Lai nodrošinātu, ka tie uz riska izvērtēšanu balstītās pieejas elementi, kas tika ieviesti ar Direktīvu (ES) 2015/1787, netiktu attiecināti tikai uz monitoringa aspektiem, lai pastiprināti veltītu laiku un resursus svarīgiem riskiem un izmaksu efektīviem pasākumiem avotā un lai izvairītos no pūļu un analīzes ieguldīšanas nebūtiskos jautājumos, ir lietderīgi attiecībā uz ūdens drošumu ieviest pilnīgi uz riska izvērtēšanu balstītu pieeju, aptverot visu piegādes ķēdi no sateces baseina, ūdens ieguves, apstrādes, glabāšanas un sadales līdz paraugu ņemšanas punktiem. Minētās pieejas pamatā vajadzētu būt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK⁽¹⁰⁾ iegūtajām zināšanām un veiktajām darbībām, un tajā efektīvāk būtu jāņem vērā klimata pārmaiņu ietekme uz ūdens resursiem. Minētajai riska izvērtēšanā balstītai pieejai būtu jā sastāv no trim komponentiem. Pirmkārt, saskaņā ar PVO vadlīnijām un Ūdens drošuma plāna rokasgrāmatu veikta to apdraudējumu identificēšana, kuri saistīti ar sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas (“dzeramā ūdens sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, riska novērtēšana un riska pārvaldība”). Otrkārt, ūdens piegādātājiem dota iespēja pielāgot monitoringu galvenajiem riskiem un veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai piegādes ķēdē identificētos riskus pārvaldītu – sākot ar ūdens ieguvi, apstrādi, glabāšanu un sadali (“piegādes sistēmas riska novērtēšana un riska pārvaldība”). Treškārt, to potenciālo risku novērtēšana, kas izriet no vietējās sadales sistēmām, kā, piemēram, *Legionella* vai svina līmenis (“vietējās sadales sistēmas riska novērtēšana un riska pārvaldība”), īpašu uzmanību pievēršot prioritārajiem objektiem. Šie novērtējumi būtu regulāri jāpārskata, cita starpā reaģējot uz ekstrēmām laikapstākļu notikumiem, kas saistīti ar klimatu, zināmām cilvēku darbības izmaiņām ūdens ieguves apgabalā vai ar avotu saistītiem incidentiem. Uz riska izvērtēšanu balstītajai pieejai būtu jānodrošina pastāvīga informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm un ūdens piegādātājiem.
- (16) Lai samazinātu administratīvo slogu, kas varētu rasties ūdens piegādātājiem, kuri piegādā vidēji no 10 m³ līdz 100 m³ ūdens dienā vai apkalpo 50 – 500 cilvēkus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai šos ūdens piegādātājus atbrīvot no piegādes sistēmas riska novērtēšanas pienākuma ar noteikumu, ka tiek veikts regulārs monitorings saskaņā ar šo direktīvu. Izņēmuma kārtā riska izvērtēšanā balstītās pieejas īstenošana būtu jāpielāgo specifiskajiem ierobežojumiem, kas raksturīgi jūras kuģiem, kuri atsāļo ūdeni un pārvadā pasažierus. Kuģojot starptautiskajos ūdeņos, jūras kuģi, kas kuģo ar Savienības valstu karogiem, ievēro starptautisko tiesisko regulējumu. Ir jānodrošina, ka tiek dota priekšroka spēkā esošajiem starptautiskajiem noteikumiem vai starptautiski atzītiem standartiem, kā, piemēram, Amerikas Savienoto Valstu Sabiedrības veselības dienesta izstrādātajai kuģu sanitārijas programmai, kuri ir detalizētāki un stingrāki un attiecas uz kuģiem starptautiskajos ūdeņos.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).

- (17) Veicot sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, riska novērtēšanu un riska pārvaldību, būtu jāpiemēro holistiska pieeja un jācenšas panākt dzeramā ūdens ražošanai vajadzīgās apstrādes samazināšanu, piemēram, samazinot slodzes, kas rada dzeramā ūdens ieguvei izmantoto ūdensobjektu piesārņojumu vai piesārņojuma risku. Lai to panāktu, dalībvalstīm būtu jāraksturo sateces baseini, kur ir ūdens ieguves vietas, un jāidentificē apdraudējumi un bīstami notikumi, kas pasliktina ūdens kvalitāti, kā, piemēram, ar minētajiem sateces baseiniem saistīti iespējami piesārņojuma avoti.

Gadījumos, kad tas vajadzīgs apdraudējumu identificēšanai, dalībvalstīm būtu jāmonitorē piesārņotāji, ko tās identificējušas kā būtiskus, kā, piemēram, nitrāti, pesticīdi vai farmaceitiskie līdzekļi, kas identificēti saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK, vai sakarā ar to dabisko klātbūtni ūdens ieguves apgabalā, kā tas ir, piemēram, attiecībā uz arsēnu, vai ūdens piegādātāju sniegtās informācijas dēļ, piemēram, kāda parametra koncentrācijas neapstrādātā ūdenī negaidītas palielināšanās gadījumā. Ja virszemes ūdeņus izmanto dzeramajam ūdenim, dalībvalstīm savā riska novērtēšanā īpaša uzmanība būtu jāpievērš mikroplastmasai un savienojumiem, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, piemēram, nonilfenolam un bēta-estradiolam, un vajadzības gadījumā būtu jāprasa ūdens piegādātājiem monitorēt un vajadzības gadījumā arī apstrādāt šos un citus parametrus, kas iekļauti kontrolsarakstā, ja tos uzskata par iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai. Dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanas nolūkā, balstoties uz sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, riska novērtējumu, būtu jāveic pārvaldības pasākumi, lai novērstu vai kontrolētu identificētos riskus. Ja dalībvalsts, identificējot apdraudējumus un bīstamus notikumus, secina, ka ūdensguves baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, kāda parametra nav, piemēram, tāpēc, ka pazemes vai virszemes ūdeņos attiecīgā viela nekad nav sastopama, tad dalībvalstij būtu jāinformē attiecīgie ūdens piegādātāji, un tai būtu jābūt iespējai tiem atļaut retāk veikt minētā parametra monitoringu vai arī minēto parametru svītrot no monitorējamo parametru saraksta, neveicot piegādes sistēmas riska novērtēšanu.

- (18) Direktīva 2000/60/EK dalībvalstīm uzliek pienākumu identificēt dzeramā ūdens ieguvei izmantotos ūdensobjektus, tos monitorēt un veikt nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no to kvalitātes pasliktināšanās, lai mazinātu to attīrīšanas procedūru līmeni, kuras nepieciešams dzeramā ūdens ražošanā, kas ir derīgs cilvēku patēriņam. Lai izvairītos no pienākumu dublēšanās, dalībvalstīm apdraudējumu un bīstamu notikumu identificēšanas gaitā būtu jāizmanto pieejamie monitoringa rezultāti, kas ir reprezentatīvi attiecībā uz sateces baseiniem un kas iegūti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu vai citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem. Tomēr gadījumos, kad šādi monitoringa dati nav pieejami, varētu ieviest attiecīgo parametru, vielu vai piesārņotāju monitoringu, lai palīdzētu sagatavot sateces baseinu raksturojumu un novērtēt potenciālos riskus. Ieviešot šādu monitoringu, būtu jāņem vērā vietējās situācijas un piesārņojuma avoti.

- (19) Atbilstībai parametru vērtībām, kuras noteiktas šajā direktīvā, lai novērtētu dzeramā ūdens kvalitāti, ir jābūt tajā vietā, kur ūdens pienāk pa krāniem, kas parasti ir paredzēti dzeramā ūdens lietošanai. Tomēr dzeramā ūdens kvalitāti var ietekmēt vietējās sadales sistēmas. PVO atzīmē, ka no visiem ūdens patogēniem vislielāko slogu veselībai Savienībā rada *Legionella*. Tā izplatās pa siltā ūdens sistēmām ieelpošanas ceļā, piemēram, dušā. Tādējādi tā ir nepārprotami saistīta ar vietējās sadales sistēmām. Tā kā vienus pusē jāpienākuma uzlikšana monitorēt visus privātos un publiskos objektus šā patogēna konstatēšanai radītu nesaprātīgi lielas izmaksas, vietējās sadales sistēmu riska novērtēšana ir piemērotāka šī jautājuma risināšanai. Turklāt minētajā riska novērtēšanā būtu jāņem vērā arī potenciālie riski, ko rada ar dzeramo ūdeni saskarē esošie izstrādājumi un materiāli. Tāpēc vietējās sadales sistēmu riska novērtēšanā cita starpā būtu jāietver pievēršanās prioritāro objektu monitoringam, kā dalībvalstis tos ir noteikušas, kā, piemēram, slimnīcas, veselības aprūpes iestādes, veco ļaužu pansionāti, bērnu aprūpes iestādes, skolas, izglītības iestādes, ēkas, kurās var apmesties, restorāni, bāri, sporta un iepirkšanās centri, izklaides, atpūtas

un izstāžu telpas, brīvības atņemšanas iestādes un kempingi, un riska novērtēšana, ko rada vietējās sadales sistēmas un ar to saistītie izstrādājumi un materiāli. Pamatojoties uz riska novērtējumu, dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai cita starpā nodrošinātu, ka ir ieviesti pienācīgi kontroles un pārvaldības pasākumi, piemēram, uzliesmojumu gadījumā, saskaņā ar PVO norādījumiem un ka potenciāli bīstamu vielu migrācija no būvizstrādājumiem neapdraud cilvēku veselību.

- (20) Ar Direktīvas 98/83/EK noteikumiem par kvalitātes nodrošināšanu attiecībā uz apstrādi, aprikojumu un materiāliem neizdevās radīt vienotas higiēnas prasības izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Tā rezultātā katrai dalībvalstij ir savi izstrādājumu apstiprinājumi un prasības dažādās dalībvalstīs atšķiras. Līdz ar to ražotājiem ir grūti un dārgi savus izstrādājumus pārdot visā Savienībā un tas ir arī dārgi dalībvalstīm. Turklāt tas apgrūtina patērētāju un ūdens piegādātāju informētību par to, vai izstrādājumi atbilst veselības aizsardzības prasībām. Tas, ka šajā direktīvā nosaka saskaņotas minimālās prasības materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, palīdzēs sasniegt vienotu veselības aizsardzības līmeni visā Savienībā, kā arī veicinās labāku iekšējā tirgus darbību. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020⁽¹⁾ nosaka vispārēju Savienības mēroga tirgus uzraudzības mehānismu produktiem, lai nodrošinātu, ka Savienības tirgū dara pieejamus tikai atbilstīgus produktus, kas atbilst prasībām, ar kurām nodrošina sabiedrības interešu aizsardzību augstā līmenī, piemēram, attiecībā uz veselību un drošību kopumā, veselību un drošību darba vietā, patērētāju tiesību aizsardzību, vides aizsardzību un sabiedrības drošību. Minētā regula paredz, ka gadījumā, ja tiks pieņemti jauni Savienības saskaņošanas tiesību akti, šajos tiesību aktos būs jāprecizē, vai Regula (ES) 2019/1020 ir piemērojama arī minētajiem tiesību aktiem. Lai nodrošinātu, ka var tikt veikti pienācīgi tirgus uzraudzības pasākumi attiecībā uz izstrādājumiem, uz kuriem jau neattiecas Regula (ES) 2019/1020, bet kurus skartu šī direktīva, ir lietderīgi paredzēt, ka minēto regulu piemēro minētajiem izstrādājumiem.
- (21) Materiāli, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, var ietekmēt šāda ūdens kvalitāti, pa tiem migrējot potenciāli kaitīgām vielām, jo tie var veicināt mikroorganismu augšanu vai ietekmēt šāda ūdens smaržu, krāsu vai garšu. Direktīvas 98/83/EK izvērtēšanas gaitā tika secināts, ka noteikumi par kvalitātes nodrošināšanu attiecībā uz apstrādi, aprikojumu un materiāliem pieļāva pārāk lielu juridisko elastīgumu, radot visā Savienībā atšķirīgas valstu sistēmas tādu materiālu apstiprināšanai, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Tāpēc ir jāizstrādā konkrētākas minimālās higiēnas prasības materiāliem, kurus paredzēts izmantot dzeramā ūdens ieguvei, apstrādei, glabāšanai vai sadalei jaunās iekārtās vai esošajās iekārtās gadījumos, kad tiek veikts to remonts vai rekonstrukcija, nolūkā nodrošināt, lai minētie materiāli ne tieši, ne netieši neapdraudētu cilvēku veselību, nelabvēlīgi neietekmētu ūdens krāsu, smaržu vai garšu, neveicinātu mikroorganismu augšanu ūdenī vai neradītu piesārņotāju nonākšanu ūdenī lielākā apjomā, nekā nepieciešams, ņemot vērā paredzēto mērķi. Tādēļ šajā direktīvā būtu jāizklāsta konkrētas minimālās higiēnas prasības materiāliem, izstrādājot izejvielu, sastāva un sastāvdaļu testēšanas un akceptēšanas metodes, izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu Eiropas pozitīvos sarakstus, metodes un procedūras izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu iekļaušanai Eiropas pozitīvajos sarakstos vai to iekļaušanas pārskatīšanai, kā arī procedūras un metodes tādu gala materiālu testēšanai, ko izmanto izstrādājumā, kurš izgatavots no Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļauto izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu kombinācijām.

Lai nekavētu inovāciju, Komisijai būtu jānodrošina, ka šādas procedūras ir samērīgas un ka tās nerada lieku slogu ekonomikas dalībniekiem, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem. Cik vien iespējams, šādas procedūras būtu jāsaskaņo ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem par izstrādājumiem, lai izvairītos no divkārsa sloga, kas ekonomikas dalībniekiem uzliek par pienākumu vienam un tam pašam izstrādājumam veikt dažādus atbilstības novērtējumus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1020 (2019. gada 20. jūnijs) par tirgus uzraudzību un produktu atbilstību un ar ko groza Direktīvu 2004/42/EK un Regulas (EK) Nr. 765/2008 un (ES) Nr. 305/2011 (OV L 169, 25.6.2019., 1. lpp.).

- (22) Eiropas pozitīvīve saraksti ir saraksti, kuros uzskaita izejvielas, sastāvus vai sastāvdaļas, ko atkarībā no materiālu veida, proti, organiskie, cementa, metāla, emaljas un keramikas vai citi neorganiskie materiāli, ir atļauts lietot materiālu ražošanai, un šajos sarakstos būtu attiecīgā gadījumā jānorāda to lietošanas nosacījumus un migrācijas robežas. Lai izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu iekļautu Eiropas pozitīvajā sarakstā, būtu jāveic tā riska novērtējums, kas ir saistīts ar pašu izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu kā arī attiecīgajiem piemaisījumiem un prognozējamajiem reakcijas un sadalīšanās izstrādājumiem, ja tos lieto, kā paredzēts. Riska novērtēšanā, ko veic pieteikuma iesniedzējs vai valsts iestāde, būtu jāietver veselības riski, ko rada iespējamā migrācija vissmagākajos paredzamajos lietošanas apstākļos un toksiskums. Lai nodrošinātu gala materiāla, kuru paredzēts lietot izstrādājumā, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, drošumu, Eiropas pozitīvajos sarakstos, pamatojoties uz riska novērtējumu, vajadzības gadījumā būtu jānorāda izejvielas, sastāva vai sastāvdaļas specifiskācija un lietošanas ierobežojumi, kvantitatīvie ierobežojumi vai migrācijas robežas, kas attiecas uz izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu, iespējamie piemaisījumi un reakcijas produkti vai sastāvdaļas.

Lai izstrādātu pirmos Eiropas pozitīvos sarakstus, Eiropas Ķīmikāliju aģentūrai, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 ⁽¹²⁾ ("ECHA"), būtu jā dara pieejami valstu pozitīvie izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu saraksti vai citi valsts noteikumi, kā arī metodes, kuru rezultātā ir izveidoti šādi valstu saraksti un noteikumi, un ar to saistītie riska novērtējumi par katru izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu. Pamatojoties uz to, ECHA būtu jā iesaka Komisijai apkopots saraksts. ECHA būtu laikus jāpārskata pirmajos Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļautās vielas, sastāvi un sastāvdaļas un jāsniedz atzinums par tām, lai Komisija 15 gadu laikā pēc saraksta pieņemšanas varētu to pārskatīt. Lai atjauninātu Eiropas pozitīvos sarakstus, ECHA būtu jāsniedz atzinumi par izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu iekļaušanu sarakstā vai svītrosānu no tā.

- (23) Lai veicinātu to, ka izstrādājumu atbilstību šīs direktīvas prasībām testē vienādi, Komisijai būtu jā lūdz Eiropas Standartizācijas komitejai (CEN) izstrādāt standartus tādu izstrādājumu vienotai testēšanai un novērtēšanai, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Izstrādājot un atjauninot Eiropas pozitīvo sarakstu, Komisijai būtu jā nodrošina, ka visi attiecīgie akti vai standartizācijas pilnvaras, ko tā pieņem, ievērojot citus Savienības tiesību aktus, atbilst šai direktīvai.
- (24) Turklāt ne vēlāk kā deviņus gadus pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām ar šo direktīvu ieviestās sistēmas darbība būtu jāpārskata, lai izvērtētu, vai visā Savienībā tiek aizsargāta cilvēku veselība un vai tiek pienācīgi nodrošināta iekšējā tirgus darbība attiecībā uz izstrādājumiem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, izmantojot apstiprinātus materiālus. Turklāt būtu jāizvērtē, vai ir jāizstrādā vēl citi tiesību aktu priekšlikumi par šo jautājumu, jo īpaši ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1935/2004 ⁽¹³⁾ un (ES) Nr. 305/2011 ⁽¹⁴⁾ izvērtēšanas iznākumu.

- (25) Izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, būtu jā sastāv no tāda materiāla vai tādu materiālu kombinācijas, kas ir apstiprināti saskaņā ar šo direktīvu. Tomēr šajā direktīvā uzmanība ir pievērsta tikai izstrādājumos izmantoto materiālu un vielu veselības un higiēnas aspektiem attiecībā uz to ietekmi uz dzeramā ūdens kvalitāti un noteikumiem par gala izstrādājumu atbilstības testēšanu un kvalitātes kontroli. Tajā nav aplūkotas citas prasības, piemēram, noteikumi par to, kā izteikt produktu darbības rezultātus, vai noteikumi par strukturālo drošību, kurus var reglamentēt vai kuri var izrietēt no noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Savienības saskaņošanas tiesību aktiem, piemēram, Regulu (ES) Nr. 305/2011 vai Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES)

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1935/2004 (2004. gada 27. oktobris) par materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtikas produktiem, un par Direktīvu 80/590/EEK un 89/109/EEK atcelšanu (OV L 338, 13.11.2004., 4. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 305/2011 (2011. gada 9. marts), ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (OV L 88, 4.4.2011., 5. lpp.).

2016/426 ⁽¹⁵⁾). Tas, ka vienlaikus pastāv veselības un higiēnas riska aspekti, kas saskaņoti atbilstoši šai direktīvai, un drošības vai citi riska aspekti, kam uzmanība pievērsta citos Savienības saskaņošanas tiesību aktos, neradītu nekādus konfliktus – ar noteikumu, ka attiecīgi segtie riski nepārklājas. Pastāv iespējams konflikts starp Regulu (ES) Nr. 305/2011 un šo direktīvu, ņemot vērā, ka Regulas (ES) Nr. 305/2011 I pielikumā minētā izvairīšanās no “dzeramā ūdens piesārņošanas ar bīstamām vielām vai vielām, kam ir cita veida nelabvēlīga ietekme uz dzeramo ūdeni” ir viena no pamatprasībām būvēm. Tomēr šī pārklāšanās nenotiks, ja attiecībā uz tādu izstrādājumu veselības un higiēnas aspektiem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, netiks piešķirti standartizācijas mandāti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 305/2011.

- (26) Ir jānodrošina efektīva lēmumu pieņemšana, koordinācija un pārvaldība Savienības līmenī attiecībā uz šīs direktīvas tehniskajiem, zinātniskajiem un administratīvajiem aspektiem, kas saistīti ar materiāliem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. ECHA būtu jāveic konkrēti šajā direktīvā minēti uzdevumi attiecībā uz vielu un sastāvu novērtēšanu materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Tādējādi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu izveidotajai ECHA Riska novērtēšanas komitejai, sniedzot atzinumus, būtu jāatvieglo dažu to uzdevumu veikšana, kas ECHA ir uzticēti ar šo direktīvu.
- (27) Lai iegūtu ūdeni, kas ir piemērots lietošanai pārtikā, neapstrādātu ūdeni varētu apstrādāt ar apstrādes ķīmikālijām un filtrēšanas līdzekļiem. Tomēr apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi var radīt riskus dzeramā ūdens drošumam. Tāpēc ar dzeramā ūdens apstrādes un dezinfekcijas procedūrām būtu jānodrošina, ka tiek lietotas tādas apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas ir efektīvi, droši un pienācīgi pārvaldīti, lai nepieļautu nelabvēlīgu ietekmi uz patērētāju veselību. Tādēļ ir jāizvērtē apstrādes ķīmikāliju un filtrēšanas līdzekļu īpašības, higiēnas prasības un tūrība, un tie nebūtu jālieto vairāk nekā nepieciešams, lai izvairītos no cilvēku veselības apdraudējuma. Apstrādes ķīmikālijām un filtrēšanas līdzekļiem nebūtu jāveicina mikroorganismu augšana, izņemot gadījumus, kad tas ir plānots, lai ar mikroorganismu palīdzību veicinātu denitrifikāciju.

Dalībvalstīm būtu jāgarantē apstrādes ķīmikāliju un filtrēšanas līdzekļu kvalitātes nodrošinājums, neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 ⁽¹⁶⁾ un izmantojot spēkā esošos Eiropas standartus, ja tādi ir pieejami. Ir svarīgi nodrošināt, lai uz katra izstrādājuma, kā arī uz ķīmisko reaģentu un filtrēšanas līdzekļu traukiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni un kas tiek laisti tirgū, būtu salasāms un neizdzēsams marķējums ar informāciju patērētājiem, ūdens piegādātājiem, uzstādītājiem, iestādēm un regulatoriem, ka minētais priekšmets drīkst nonākt saskarē ar dzeramo ūdeni. Turklāt saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 528/2012 dalībvalstīm ir atļauts ierobežot vai aizliegt biocīdu izmantošanu kopējā dzeramā ūdens apgādes sistēmā, ieskaitot atsevišķos piegādes objektos.

- (28) Ar mērķi samazināt iespējamību, ka dzeramais ūdens satur svīnu, no svīna gatavotas detaļas vietējās sadales sistēmās var aizstāt, jo īpaši gadījumā, ja tiek veikts esošo iekārtu remonts vai rekonstrukcija. Šīs detaļas būtu jāaizstāj ar materiāliem, kas atbilst ar šo direktīvu noteiktajām minimālajām prasībām materiāliem, kuri nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni. Lai šo procesu paātrinātu, dalībvalstīm būtu jāapsver un attiecīgā gadījumā jāveic pasākumi no svīna izgatavoto detaļu aizstāšanai esošajās vietējās sadales sistēmās, ja tas ekonomiski un tehniski ir iespējams.

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/426 (2016. gada 9. marts) par gāzveida kurināmā iekārtām un ar ko atceļ Direktīvu 2009/142/EK (OV L 81, 31.3.2016., 99. lpp.).

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu (OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.).

- (29) Katrai dalībvalstij būtu jānodrošina, ka tiek izveidotas monitoringa programmas, kurās pārbauda, vai dzeramais ūdens atbilst šīs direktīvas prasībām. Lielāko daļu monitoringa, kas veicams šīs direktīvas izpildei, veiks ūdens piegādātāji. Ūdens piegādātājiem būtu jāpiešķir zināma elastība attiecībā uz parametriem, ko tie monitorē piegādes sistēmas riska novērtēšanas un riska pārvaldības ietvaros. Ja kāds parametrs netiek konstatēts, ūdens piegādātājiem vajadzētu būt iespējai samazināt šā parametru monitoringa biežumu vai to vairs nemonitorēt vispār. Piegādes sistēmas riska novērtējumam un riska pārvaldībai vajadzētu tikt īstenotai attiecībā uz lielāko daļu parametru. Tomēr pamata parametriem būtu jātiek vienmēr monitorēti ar konkrētu minimālu biežumu. Šī direktīva paredz noteikumus attiecībā uz monitoringa biežumu galvenokārt atbilstības pārbaūžu nolūkā un tikai ierobežotus noteikumus attiecībā uz monitoringu ekspluatācijas nolūkā. Papildu monitoringa būtu jāveic pēc ūdens piegādātāju ieskatiem. Šajā sakarā ūdens piegādātāji varētu atsaukties uz PVO vadlīnijām un Ūdens drošuma plāna rokasgrāmatu.
- (30) Visiem ūdens piegādātājiem, ieskaitot mazos ūdens piegādātājus, būtu jāpiemēro riska izvērtēšanā balstītā pieeja, jo Direktīvas 98/83/EK izvērtēšanā tika konstatēts, ka šie piegādātāji to īsteno ar trūkumiem, kurus dažkārt radīja nevajadzīgu monitoringa darbību dārdzība. Izmantojot riska izvērtēšanā balstīto pieeju, būtu jāņem vērā drošības apsvērumi.
- (31) Ja nav ievērotas prasības, kas noteiktas šajā direktīvā, attiecīgajai dalībvalstij būtu nekavējoties jānoskaidro cēlonis un jānodrošina, ka iespējami drīz tiek veikti nepieciešamie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu ūdens kvalitāti. Gadījumos, kad piegādātais ūdens rada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, šāda ūdens piegāde būtu jāaizliedz vai tā lietošana jāierobežo. Turklāt, ja nav ievērotas minimālās prasības attiecībā uz mikrobioloģisko un ķīmisko parametru vērtībām, dalībvalstīm būtu jāuzskata, ka tas var radīt iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, ja vien neatbilstību attiecīgajai parametra vērtībai neuzskata par nenozīmīgu. Gadījumos, kad dzeramā ūdens kvalitātes atjaunošanai vajadzīgi korektīvi pasākumi, kā paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 2. punktā, prioritāte ir jāpiešķir pasākumiem, kas novērš pārkāpuma cēloni.
- (32) Dalībvalstīm vajadzētu būt tiesīgām attiecīgos apstākļos un pienācīgi pamatotos gadījumos arī turpmāk piešķirt atkāpes no šīs direktīvas, un šajā sakarā ir nepieciešams izveidot pienācīgu pamatu šādām atkāpēm – ar noteikumu, ka tās nerada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai un ka dzeramā ūdens piegādi attiecīgajā apgabalā nevar nodrošināt nekādā citā saprātīgā veidā. Minētās atkāpes būtu jāattiecinā tikai uz konkrētiem gadījumiem. Atkāpes, ko dalībvalstis ir piešķirušas saskaņā ar Direktīvu 98/83/EK, un kas joprojām ir piemērojamas šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigu dienā, būtu jāpiemēro arī turpmāk līdz attiecīgā izņēmuma termiņa beigām un saskaņā ar šo direktīvu būtu jāatjauno vienīgi tad, ja vēl nav piešķirta otra atkāpe.
- (33) Komisija savā 2014. gada 19. marta paziņojumā par Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Ūdens un sanitārija ir cilvēka tiesības! Ūdens ir sabiedriskais labums, nevis prece!" aicināja dalībvalstis visiem iedzīvotājiem nodrošināt piekļuvi ūdens piegādes minimumam saskaņā ar PVO ieteikumiem. Tā arī apņēmas, "izmantojot vides politikas programmas, [...] uzlabot visu iedzīvotāju piekļuvi drošam dzeramajam ūdenim". Tas atbilst 6. IAM un ar to saistītajam mērķrādītājam "nodrošināt visiem vispārēju un vienlīdzīgu piekļuvi drošam un cenas ziņā pieejamam dzeramajam ūdenim". Lai pievērstos tiem aspektiem attiecībā uz piekļuvi ūdenim, kuri saistīti ar kvalitāti un pieejamību, un reaģējot uz *Right2Water* iniciatīvu, kā arī lai palīdzētu īstenot Eiropas sociālo tiesību pilāra 20. principu, saskaņā ar kuru "[i]kvienam ir tiesības uz piekļuvi labas kvalitātes pamatpakalpojumiem, tostarp ūdensapgādes [...] pakalpojumiem", dalībvalstīm valsts līmenī būtu jārisina jautājums par piekļuvi ūdenim, un tām vajadzētu būt zināmai rīcības brīvībai izvēlēties, tieši kādus pasākumus īstenot. Tas būtu jāveic ar darbībām, kuru mērķis ir uzlabot visu iedzīvotāju piekļuvi dzeramajam ūdenim, it īpaši, uzstādot āra un iekštelpu aprīkojumu sabiedriskās vietās, kā arī ar darbībām, kuru mērķis ir veicināt ūdensvada ūdens izmantošanu, piemēram, veicinot bezmaksas dzeramā ūdens piegādi valsts pārvaldes un sabiedriskās ēkās vai – bez maksas vai par mazu apkalpošanas maksu – klientiem restorānos, ēdnīcās un ēdināšanas pakalpojumos.

- (34) Savienība un dalībvalstis ir savas kompetences jomās apņēmušās sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus IAM, vienlaikus atzīstot dalībvalstu primāro atbildību par to, ka valsts, reģionālā un globālā līmenī tiek sekots līdzi minēto mērķu īstenošanas procesam un notiek šī procesa pārskatīšana. Daži IAM un tiesības uz ūdeni nav daļa no Savienības vides politikas vai Savienības sociālās politikas, kas pēc būtības ir ierobežota un papildinoša. Paturot prātā Savienības kompetences robežas, tomēr ir piemēroti nodrošināt, ka dalībvalstu pastāvīgā apņemšanās nodrošināt tiesības uz ūdeni atbilst šai direktīvai, vienlaikus respektējot subsidiaritātes principu. Šajā sakarā dalībvalstis patlaban pieliek ievērojamas pūles, lai uzlabotu dzeramā ūdens pieejamību. Turklāt Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) un PVO Eiropas reģionālā biroja Protokolā par ūdeni un veselību, kas pievienots 1992. gada Konvencijai par robežšķērsojošo ūdensteču un starptautisko ezeru aizsardzību un izmantošanu, kuras puses ir arī daudzas dalībvalstis, ir noteikts mērķis aizsargāt cilvēku veselību, uzlabojot ūdens apsaimniekošanu un samazinot ar ūdeni saistītas slimības. Dalībvalstis varētu izmantot minētā protokola paspārnē izstrādātos norāžu dokumentus, lai izvērtētu politiskos apstākļus un esošo situāciju saistībā ar piekļuvi ūdenim un noteiktu, kādi pasākumi ir nepieciešami, lai uzlabotu visiem vienlīdzīgu piekļuvi dzeramajam ūdenim.
- (35) Eiropas Parlaments savā 2015. gada 8. septembra rezolūcijā “par turpmākiem pasākumiem saistībā ar Eiropas pilsoņu iniciatīvu “Right2Water”⁽¹⁷⁾ pieprasīja, lai dalībvalstis pievērstu īpašu uzmanību sabiedrības neaizsargāto grupu vajadzībām. Minoritāšu kultūru, piemēram, romu un *Travellers*, neatkarīgi no tā, vai tie ir nometnieki, īpašā situācija un it īpaši tas, ka tiem nav piekļuves dzeramajam ūdenim, tika atzīts arī Komisijas 2014. gada 2. aprīļa paziņojumā “Ziņojums par to, kā īsteno ES programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām” un Padomes 2013. gada 9. decembra Ieteikumā par efektīviem romu integrācijas pasākumiem dalībvalstīs. Ņemot vērā minēto vispārīgo kontekstu, ir lietderīgi, ka dalībvalstis pievērsī īpašu uzmanību neaizsargātām un marginalizētām grupām, veicot pasākumus, kas vajadzīgi, lai minētajām grupām uzlabotu piekļuvi ūdenim. Neskarot dalībvalstu tiesības noteikt, kuras ir šīs grupas, būtu svarīgi, ka šādas grupas ietvert bēgļus, nomadu kopienas, bezpajumtniekus un minoritāšu kultūras, piemēram, romus un *Travellers*, neatkarīgi no tā, vai tie ir nometnieki. Šādi piekļuves uzlabošanas pasākumi, kuru izvēle ir atstāta dalībvalstu ziņā, varētu ietvert, piemēram, alternatīvu piegādes sistēmu nodrošināšanu, kā, piemēram, individuālas apstrādes ierīces, ūdens nodrošināšanu, izmantojot autocisternas, kā, piemēram, kravas automobiļus un cisternas, un nodrošinot vajadzīgo infrastruktūru apmetnēm.
- (36) Lai patērētāji labāk apzinātos ūdens patēriņa ietekmi, tiem viegli pieejamā veidā, piemēram, savos rēķinos vai viedlietotnē, būtu jāsaņem informācija par gadā patērētā ūdens daudzumu, patēriņa izmaiņām, salīdzinājumu ar vidējo patēriņu mājāsaimniecībās, ja ūdens piegādātāja rīcībā ir šāda informācija, kā arī par dzeramā ūdens litra cenu, tādējādi dodot iespēju to salīdzināt ar pudeles pildītā ūdens cenu.
- (37) Septītā vides rīcības programma līdz 2020. gadam “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem”⁽¹⁸⁾ nosaka, ka sabiedrībai jābūt piekļuvei skaidrai vides informācijai nacionālā līmenī. Direktīva 98/83/EK paredzēja tikai pasīvu piekļuvi, proti, dalībvalstīm bija tikai jānodrošina, ka informācija ir pieejama. Tāpēc minētie noteikumi būtu jāaizstāj, lai nodrošinātu, ka atjaunināta informācija ir patērētājiem viegli pieejama tiešsaistē lietotājam ērtā un pielāgotā veidā. Patērētājiem vajadzētu būt arī iespējai pēc pamatota pieprasījuma pieprasīt piekļuvi šai informācijai arī citā veidā.
- (38) Atjauninātajā informācijā, kas jāsniedz saskaņā ar šo direktīvu, būtu jāietver monitoringa programmu rezultāti, informācija par izmantotajiem ūdens apstrādes un dezinfekcijas veidiem, informācija par to parametru vērtību pārsniegšanu, kas ir svarīgas cilvēku veselībai, attiecīga informācija par piegādes sistēmas riska novērtēšanu un riska pārvaldību, padomi par to, kā samazināt ūdens patēriņu un novērst stāvoša ūdens izraisītus riskus veselībai, kā arī cita informācija, kas sabiedrībai varētu šķist noderīga, kā, piemēram, informācija par indikatoriem, piemēram, dzelzs līmeni, cietību un minerālu līmeni, kas bieži vien ietekmē patērētāju viedokli par ūdensvada ūdeni. Turklāt, reaģējot uz patērētāju interesi par ūdens jautājumiem, patērētājiem pēc to pieprasījuma būtu jāpiešķir piekļuve pieejamiem vēsturiskiem datiem par monitoringa rezultātiem un parametru vērtību pārsniegšanu.

⁽¹⁷⁾ OVC 316, 22.9.2017., 99. lpp.

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1386/2013/ES (2013. gada 20. novembris) par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam “Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem” (OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.).

- (39) Attiecībā uz ūdens piegādātājiem, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku, patērētājiem tiešaistē arī vajadzētu būt pieejamai arī papildu informācijai, cita starpā par darbības efektivitāti, noplūdes rādītājiem, īpašumtiesību struktūru un tarifu struktūru.
- (40) Ar patērētāju labāku izpratni par attiecīgo informāciju un lielāku pārredzamību būtu jāpanāk, ka iedzīvotāji vairāk uzticas piegādātajam ūdenim, kā arī ūdensapgādes pakalpojumiem, un tam būtu jāveicina ūdensvada ūdens kā dzeramā ūdens lietošana, kas varētu palīdzēt mazināt plastmasas izmantošanu un plastmasas atkritumu daudzumu, kā arī siltumnīcefekta gāzu emisijas, un labvēlīgi ietekmēt klimata pārmaiņu mazināšanu un vidi kopumā.
- (41) Uzlabojot monitoringa metodes, noplūdes rādītāji ir kļuvuši arvien redzamāki. Lai uzlabotu ūdens infrastruktūras efektivitāti, tostarp, lai izvairītos no dzeramā ūdens ierobežoto resursu pārmērīgas izmantošanas, visām dalībvalstīm būtu jānovērtē ūdens noplūdes līmeņi un tie būtu jāmazina, ja tie pārsniedz noteiktu robežvērtību.
- (42) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/4/EK⁽¹⁹⁾ mērķis ir dalībvalstīs garantēt tiesības piekļūt vides informācijai saskaņā ar 1998. gada Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem⁽²⁰⁾ ("Orhūsas konvencija"). Orhūsas konvencija ietver plašus pienākumus, kas saistīti gan ar vides informācijas sniegšanu pēc pieprasījuma, gan tās aktīvu izplatīšanu. Arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/2/EK⁽²¹⁾ darbības joma ir plaša - tā aptver telpiskās informācijas, arī dažādiem vides jautājumiem veltītu datu kopu, kopīgu izmantošanu. Ir svarīgi, lai šīs direktīvas noteikumi par piekļuvi informācijai un datu kopīgas izmantošanas kārtību minētās direktīvas papildina un neveido atsevišķu tiesisko regulējumu. Tādēļ šīs direktīvas noteikumiem attiecībā uz sabiedrībai sniedzamo informāciju un informāciju par īstenošanas monitoringu nebūtu jāskar Direktīvas 2003/4/EK un 2007/2/EK.
- (43) Direktīva 98/83/EK nenoteica ziņošanas pienākumu maziem ūdens piegādātājiem. Lai šo situāciju labotu un risinātu vajadzību pēc īstenošanas un atbilstības informācijas, šajā direktīvā būtu jāievieš jauna sistēma, saskaņā ar kuru dalībvalstīm ir pienākums izveidot, pastāvīgi atjaunināt un darīt pieejamas Komisijai un Eiropas Vides aģentūrai (EVA) datu kopas, kas satur tikai būtiskus datus, kā, piemēram, datus par parametru vērtību pārsniegšanu un noteiktas nozīmības incidentiem. Tam vajadzētu nodrošināt, ka administratīvais slogs visiem subjektiem aizvien ir pēc iespējas mazāks. Lai nodrošinātu, ka pastāv pienācīga infrastruktūra sabiedrības piekļuvei informācijai, ziņošanai un datu kopīgošanai publiskās pārvaldes iestāžu starpā, dalībvalstīm datu specifikācijas būtu jābalsta uz Direktīvu 2007/2/EK un tās īstenošanas aktiem.
- (44) Dalībvalstu ziņotie dati ir vajadzīgi ne vien atbilstības pārbaudei, bet tie ir būtiski arī tādēļ, lai Komisija varētu monitorēt un novērtēt šo direktīvu attiecībā pret tās mērķiem nolūkā šo informāciju izmantot turpmākā šīs direktīvas izvērtēšanā saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu⁽²²⁾ 22. punktu. Šajā kontekstā ir vajadzīgi attiecīgi dati, kas palīdzēs labāk novērtēt šīs direktīvas efektivitāti, rezultativitāti, būtiskumu un pievienoto vērtību Savienībai, tāpēc ir jānodrošina, ka pastāv piemēroti ziņošanas mehānismi, ko varētu izmantot arī par indikatoriem turpmākās direktīvas izvērtēšanās.
- (45) Saskaņā ar Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. punktu Komisijai šī direktīva noteiktā laikā pēc tās transponēšanas termiņa būtu jāizvērtē. Minētā izvērtējuma pamatā vajadzētu būt šīs direktīvas īstenošanas laikā gūtajai pieredzei un savāktajiem datiem, un jebkādiem pieejamiem PVO ieteikumiem, kā arī attiecīgiem zinātniskiem, analītiskiem un epidemioloģiskiem datiem.

⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai un par Padomes Direktīvas 90/313/EEK atcelšanu (OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.).

⁽²⁰⁾ OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).

⁽²²⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (46) Šī direktīva respektē pamattiesības un principus, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Konkrētāk, šī direktīva tiecas atbalstīt principus, kas saistīti ar veselības aprūpi, piekļuvi vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumiem, vides aizsardzību un patērētāju aizsardzību.
- (47) Lai saistībā ar Savienības vides politiku efektīvi īstenotu šo direktīvu un tās mērķi aizsargāt cilvēku veselību, ir jānodrošina, ka fiziskas vai juridiskas personas, vai attiecīgā gadījumā to organizācijas, kas dibinātas noteiktajā kārtībā, var atsaukties uz šo direktīvu tiesvedībā un valstu tiesas var minēto direktīvu ņemt vērā kā Savienības tiesību elementu, lai attiecīgā gadījumā cita starpā pārskatītu valsts iestādes lēmumus. Turklāt saskaņā ar Tiesas iedibināto judikatūru atbilstoši Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 3. punktā noteiktajam lojālas sadarbības principam dalībvalstu tiesām ir jānodrošina personas tiesību aizsardzība tiesā saskaņā ar Savienības tiesībām. Papildus tam LES 19. panta 1. punkts prasa dalībvalstīm nodrošināt tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības.

Tas it īpaši attiecas uz tādu direktīvu, kuras mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību pret nelabvēlīgu ietekmi, ko varētu radīt dzeramā ūdens piesārņojums. Turklāt saskaņā ar Orhūsas konvenciju ieinteresētajiem sabiedrības locekļiem vajadzētu būt iespējai vērsties tiesu iestādēs, lai palīdzētu aizsargāt tiesības dzīvot personīgajai veselībai un labklājībai piemērotā vidē. Ar Padomes Lēmumu (ES) 2018/881 ⁽²³⁾ Komisijai tika lūgts līdz 2019. gada 30. septembrim veikt pētījumu un attiecīgā gadījumā, ņemot vērā šo pētījumu, līdz 2020. gada 30. septembrim iesniegt priekšlikumu grozīt Regulu Eiropas Parlamenta un Padomes (EK) Nr. 1367/2006 ⁽²⁴⁾, lai reaģētu uz Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32. Komisija līdz minētajam termiņam pētījumu iesniedza un savā 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu norādīja, ka tā "apsvērs iespēju pārskatīt Orhūsas regulu, lai iedzīvotājiem un NVO, kam ir bažas par vidi ietekmējošu lēmumu likumību, būtu plašāk pieejama administratīvā izskatīšana un pārskatīšana tiesā ES līmenī". Ir svarīgi, ka Komisija arī rīkojas, lai uzlabotu tiesu iestāžu pieejamību iedzīvotājiem un NVO visu dalībvalstu tiesās.

- (48) Lai šo direktīvu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu attiecībā uz noplūžu robežvērtību noteikšanu, atbilstības novērtēšanas procedūru noteikšanu izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, procedūras izstrādāšanu, saskaņā ar kuru ECHA iesniedz pieteikumus, lai pievienotu vai svītrotu izejvielas, sastāvus vai sastāvdaļas no Eiropas pozitīvajiem sarakstiem, marķējumu noteikšanu izstrādājumiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, metodiku pieņemšanu mikroplastmasas mērīšanai, III pielikuma grozīšanu un bisfenola A parametra vērtības I pielikuma B daļā grozīšanu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. It īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana. Turklāt Direktīvas 98/83/EK I pielikuma C daļas 10. piezīmē paredzētās pilnvaras noteikt radioaktīvu vielu monitoringa biežumu un monitoringa metodes ir novecojušas sakarā ar Padomes Direktīvas 2013/51/Euratom ⁽²⁵⁾ pieņemšanu, tāpēc tās būtu jāsvītrot. Direktīvas 98/83/EK III pielikuma A daļas otrajā daļā noteiktās direktīvas grozīšanas pilnvaras vairs nav vajadzīgas un būtu jāsvītrot.

⁽²³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2018/881 (2018. gada 18. jūnijs), ar kuru lūdz Komisiju iesniegt pētījumu par Savienības rīcības iespējām saistībā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 un, ja saskaņā ar pētījuma rezultātiem tas ir atbilstoši, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (OV L 155, 19.6.2018., 6. lpp.).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un strukturām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

⁽²⁵⁾ Padomes Direktīva 2013/51/Euratom (2013. gada 22. oktobris), ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī (OV L 296, 7.11.2013., 12. lpp.).

- (49) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs direktīvas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt metodes izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu testēšanai un apstiprināšanai, pieņemt Eiropas pozitīvos izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu sarakstus, kā arī procedūras un metodes attiecībā uz gala materiālu testēšanu un pieņemšanu, kas veidoti no minētajām izejvielām, sastāviem un sastāvdaļām. Īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai arī, lai tā varētu pieņemt veidu, kādā ir iesniedzama informācija par šīs direktīvas īstenošanu, kura jāsniedz dalībvalstīm un jāapkopo EVA, kā arī lai tā varētu izveidot un atjaunināt novērojamo vielu sarakstu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁶⁾.
- (50) Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/99/EK ⁽²⁷⁾, dalībvalstīm būtu jānosaka noteikumi par sodiem par valstu noteikumu, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, pārkāpumiem un būtu jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to īstenošanu. Sodiem vajadzētu būt efektīviem, samērīgiem un atturošiem.
- (51) Lai ūdens piegādātāju rīcībā, kad tie sāk īstenot piegādes sistēmas riska novērtēšanu un riska pārvaldību, būtu viss datu kopums, attiecībā uz jaunajiem parametriem būtu jāievieš trīs gadu pārejas periods. Tas dalībvalstīm ļaus pirmajos trīs gados pēc šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām veikt apdraudējumu un bīstamu notikumu identificēšanas darbu un sniegt ūdens piegādātājiem informāciju par jaunajiem parametriem, tādējādi tiem nebūs jāveic nevajadzīgs monitoringa, ja tiks secināts, ka kāds parametrs turpmāk nav jāmonitorē papildus pirmajai apdraudējumu un bīstamu notikumu identifikācijai. Tomēr šo pirmo trīs gadu laikā ūdens piegādātājiem būtu jāveic piegādes sistēmas riska novērtējums vai jāizmanto esošie riska novērtējumi, kas sagatavoti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2015/1787 attiecībā uz tiem parametriem, kuri bija iekļauti Direktīvas 98/83/EK I pielikumā, ņemot vērā, ka brīdī, kad šī direktīva stāties spēkā, informācija par minētajiem parametriem jau būs pieejama.
- (52) Direktīva 2013/51/Euratom nosaka konkrētu kārtību attiecībā uz radioaktīvo vielu monitoringu dzeramajā ūdenī. Tāpēc ar šo direktīvu nebūtu jānosaka radioaktivitātes parametru vērtības.
- (53) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, aizsargāt cilvēku veselību un uzlabot dzeramā ūdens pieejamību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet darbības mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (54) Pienākums transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos jāattiecinā uz tiem noteikumiem, kuri būtiski grozīti salīdzinājumā ar iepriekšējām direktīvām. Pienākums transponēt nemainītos noteikumus izriet no iepriekšējām direktīvām.
- (55) Šai direktīvai nebūtu jāskar dalībvalstu pienākumi attiecībā uz termiņiem VI pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos,

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/99/EK (2008. gada 19. novembris) par vides krimināltiesisko aizsardzību (OV L 328, 6.12.2008., 28. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķi

1. Šī direktīva attiecas uz dzeramā ūdens kvalitāti ikvienam Savienībā.
2. Šīs direktīvas mērķi ir aizsargāt cilvēku veselību pret dzeramā ūdens piesārņojuma jebkādu nelabvēlīgu ietekmi, nodrošinot, ka tas ir pilnvērtīgs un tīrs, un uzlabot piekļuvi dzeramajam ūdenim.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) "dzeramais ūdens" ir:
  - a) viss ūdens dabiskajā stāvoklī vai pēc apstrādes, kas domāts dzeršanai, ēdiena gatavošanai, pārtikas sagatavošanai vai citām vajadzībām mājāsaimniecībā gan publiskās, gan privātās telpās, neatkarīgi no tā izcelsmes un no tā, vai to piegādā pa sadales tīklu, piegādā ar autocisternu vai pilda pudelēs vai citos traukos, tostarp avota ūdeņi;
  - b) viss ūdens, ko izmanto pārtikas uzņēmumos, lai izgatavotu, pārstrādātu, konservētu vai realizētu produktus vai vielas, kas domātas lietošanai uzturā;
- 2) "vietējās sadales sistēma" ir cauruļvadi, savienojumi un ietaises, kas ir ierīkotas starp publiskās un privātās telpās uzstādītiem ūdens krāniem, kuri parasti ir paredzēti dzeramā ūdens lietošanai, un sadales tīkli, bet tikai tad, ja par tiem nav atbildīgs ūdens piegādātājs ūdens piegādātāja statusā saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktiem;
- 3) "ūdens piegādātājs" ir subjekts, kas piegādā dzeramo ūdeni;
- 4) "prioritāri objekti" ir lieli objekti, kuri nav mājāsaimniecības un kuros ar ūdeni saistītiem riskiem potenciāli ir pakļauti daudzi lietotāji, jo īpaši lieli objekti publiskai lietošanai, kā to nosaka dalībvalstis;
- 5) "pārtikas uzņēmums" ir pārtikas uzņēmums, kā definēts Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. panta 2. punktā;
- 6) "uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas apritē" ir uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas apritē, kā definēts Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. panta 3. punktā;
- 7) "apdraudējums" ir bioloģisks, ķīmiskais, fizikālais vai radioloģiskais aģents ūdenī vai cits ūdens stāvokļa aspekts, kas potenciāli var radīt kaitējumu cilvēku veselībai;
- 8) "bīstams notikums" ir notikums, kas ievieš apdraudējumus dzeramā ūdens piegādes sistēmā vai tos nenovērš;
- 9) "risks" ir bīstama notikuma iespējamības un sekų nopietnības kombinācija, ja apdraudējums un bīstams notikums notiek dzeramā ūdens piegādes sistēmā;
- 10) "izejviela" ir viela, kas apzināti pievienota organisku materiālu vai piemaisījumu cementa materiāliem ražošanā;
- 11) "sastāvs" ir organiska, cementa, metāla, emaljas, keramikas vai cita neorganiska materiāla ķīmiskais sastāvs.

3. pants

Atbrīvojumi

1. Šī direktīva neattiecas uz:
  - a) dabīgiem minerālūdeņiem, ko par tādiem atzīst Direktīvā 2009/54/EK minētā atbildīgā iestāde; vai
  - b) ūdeņiem, kas ir zāles Direktīvas 2001/83/EK nozīmē.
2. Uz jūras kuģiem, kas atsālo ūdeni, pārvadā pasažierus un pilda ūdens piegādātāju funkciju, attiecas tikai šīs direktīvas 1. līdz 6. pants un 9., 10., 13. un 14. pants, un tās attiecīgie pielikumi.
3. Dalībvalstis var attiecināt atbrīvojumu no šīs direktīvas uz:
  - a) ūdeni, kas paredzēts vienīgi tiem mērķiem, attiecībā uz kuriem kompetentās iestādes ir pārliecinājušās, ka ūdens kvalitāte ne tieši, ne netieši neietekmē attiecīgo patērētāju veselību;
  - b) dzeramo ūdeni no atsevišķa piegādes objekta, kas piegādā vidēji mazāk par 10 m³ dienā vai apgādā mazāk par 50 personām, ja vien ūdens piegāde nenotiek komerciālas vai sabiedriskas darbības ietvaros.
4. Dalībvalstis, kas izmanto 3. punkta b) apakšpunktā minētos atbrīvojumus, nodrošina, ka attiecīgie iedzīvotāji ir informēti par šādu atbrīvojumu izmantošanu un par ikvienu pasākumu, ko var veikt, lai aizsargātu cilvēku veselību no nelabvēlīgās ietekmes, kuru rada dzeramā ūdens piesārņojums. Turklāt, ja acīmredzami ir iespējams apdraudējums cilvēku veselībai šāda ūdens kvalitātes dēļ, par to nekavējoties jāsniedz piemērots padoms attiecīgajiem iedzīvotājiem.
5. Uzņēmējus, kas iesaistīti pārtikas apritē, dalībvalstis var atbrīvot no pienākuma ievērot šo direktīvu attiecībā uz ūdeni, ko izmanto konkrētām pārtikas aprites vajadzībām, ja kompetentās valsts iestādes ir pārliecinājušās, ka šāda ūdens kvalitāte nevar ietekmēt pārtikas produkta nekaitīgumu tā galīgajā formā un ka ūdens piegāde uzņēmumiem, kas iesaistīti pārtikas apritē, atbilst attiecīgajiem pienākumiem, it īpaši saskaņā ar procedūrām par apdraudējuma analīzes un kritisko kontrolpunktu principiem un korektīviem pasākumiem saskaņā ar attiecīgiem Savienības tiesību aktiem par pārtiku.

Dalībvalstis nodrošina, ka pudelēs vai traukos iepildīta dzeramā ūdens ražotāji ievēro 1. līdz 5. pantu un I pielikuma A un B daļu.

Tomēr I pielikuma A daļā noteiktās minimālās prasības nepiemēro avota ūdenim, kā minēts Direktīvā 2009/54/EK.

6. Uz ūdens piegādātājiem, kas komerciālas vai sabiedriskas darbības ietvaros piegādā vidēji mazāk par 10 m³ dienā vai apkalpo mazāk par 50 personām, attiecas tikai šīs direktīvas 1. līdz 6. pants un 13., 14. un 15. pants, un tās attiecīgie pielikumi.

4. pants

Vispārīgi pienākumi

1. Neskarot pienākumus, ko dalībvalstīm nosaka citi Savienības tiesību akti, tās veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens ir pilnvērtīgs un tīrs. Šīs direktīvas minimālo prasību izpildei dzeramais ūdens uzskatāms par pilnvērtīgu un tīru, ja ievēroti visi no šādiem nosacījumiem:
  - a) minētajā ūdenī nav nekādu mikroorganismu un parazītu, un nekādu vielu, kas noteiktā skaitā vai koncentrācijā var radīt iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai;
  - b) minētais ūdens atbilst minimālajām prasībām, kas noteiktas I pielikuma A, B un D daļā;
  - c) dalībvalstis ir veikušas visus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību 5. līdz 14. pantam.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka pasākumi, kas veikti nolūkā īstenot šo direktīvu, balstās uz piesardzības principu un nekādos apstākļos ne tieši, ne netieši nepieļauj dzeramā ūdens pašreizējās kvalitātes pasliktināšanos vai piesārņojuma palielināšanos ūdeņos, ko izmanto dzeramā ūdens ražošanai.

3. Saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK dalībvalstis nodrošina, ka ūdens noplūdes līmeņus to teritorijā un iespējas panākt uzlabojumus ūdens noplūdes samazināšanā novērtē, izmantojot infrastruktūras noplūdes indeksa (*ILI*) novērtēšanas metodi vai citu piemērotu metodi. Minētajā novērtēšanā ņem vērā attiecīgos sabiedrības veselības, vides, tehniskos un ekonomiskos aspektus un ietver vismaz tos ūdens piegādātājus, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku.

Novērtēšanas rezultātus paziņo Komisijai līdz 2026. gada 12. janvārim.

Lai papildinātu šo direktīvu, Komisija līdz 2028. gada 12. janvārim saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģēto aktu, kurā, pamatojoties uz *ILI* vai citu piemērotu metodi, nosaka robežvērtību, kuras pārsniegšanas gadījumā dalībvalstīm ir jāiesniedz rīcības plāns. Minēto deleģēto aktu izstrādā, izmantojot dalībvalstu novērtējumus un Savienības vidējo noplūdes rādītāju, kas noteikts, pamatojoties uz minētajiem novērtējumiem.

Divu gadu laikā no trešajā daļā minētā deleģētā akta pieņemšanas dalībvalstis, kurās noplūdes rādītājs pārsniedz deleģētajā aktā noteikto robežvērtību, iesniedz Komisijai rīcības plānu, kurā paredzēta virkne pasākumu, kas veicami, lai mazinātu to noplūdes rādītāju.

5. pants

Kvalitātes standarti

1. Dalībvalstis nosaka vērtības I pielikumā noteiktajiem parametriem, kas piemērojami dzeramajam ūdenim.
2. Saskaņā ar šā panta 1. punktu noteiktās parametru vērtības nav mazāk stingras kā I pielikuma A, B, C un D daļā noteiktās vērtības. Attiecībā uz parametriem, kas izklāstīti I pielikuma C daļā, vērtības nosaka tikai monitoringa vajadzībām un tādēļ, lai nodrošinātu 14. pantā izklāstīto prasību izpildi.
3. Dalībvalsts nosaka vērtības papildu parametriem, kas nav iekļauti I pielikumā, ja tas ir nepieciešams cilvēku veselības aizsardzībai valsts teritorijā vai tās daļā. Noteiktā vērtība atbilst vismaz 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām.

6. pants

Atbilstības vieta

1. Atbilstību I pielikuma A un B daļā norādīto parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, nodrošina:
  - a) ja dzeramo ūdeni piegādā no sadales tīkla – tajā vietā objektā vai iestādē, kurā ūdens pienāk pa krāniem, kas parasti ir paredzēti dzeramā ūdens lietošanai;
  - b) ja dzeramais ūdens tiek piegādāts ar autocisternu – tajā vietā, kurā ūdens izplūst no autocisternas;
  - c) ja dzeramais ūdens tiek pildīts pudelēs vai citos traukos – tajā vietā, kur ūdeni iepilda pudelēs vai traukos;
  - d) ja dzeramo ūdeni izmanto pārtikas uzņēmumā – tajā vietā minētajā uzņēmumā, kur ūdens tiek izmantots.

2. Gadījumos, kad uz dzeramo ūdeni attiecas šā panta 1. punkta a) apakšpunkts, uzskatāms, ka dalībvalstis ir izpildījušas savus pienākumus saskaņā ar šo pantu, 4. pantu un 14. panta 2. punktu, ja var konstatēt, ka neatbilstību parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, ir izraisījusi vietējās sadales sistēma vai tās ekspluatācija, neskarot 10. pantu attiecībā uz prioritāriem objektiem.

3. Ja piemērojams šā panta 2. punkts un pastāv risks, ka dzeramais ūdens, uz kuru attiecas šā panta 1. punkta a) apakšpunkts, neatbilstu parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, dalībvalstis tomēr nodrošina to, lai:

- a) tiktu veikti piemēroti pasākumi, lai samazinātu vai novērstu neatbilstības parametru vērtībām risku, piemēram, dodot padomu īpašniekiem par jebkādiem iespējamiem korektīviem pasākumiem, ko tie varētu veikt, un vajadzības gadījumā tiktu veikti citi pasākumi, piemēram, attiecīgi apstrādes paņēmieni, lai mainītu ūdens veidu vai īpašības pirms tā piegādes, lai samazinātu vai novērstu risku, ka ūdens var neatbilst parametru vērtībām pēc piegādes; un
- b) attiecīgie patērētāji tiktu pienācīgi informēti un tiem tiktu ieteikti jebkādi iespējami papildu korektīvi pasākumi, kas tiem jāveic.

7. pants

Riska izvērtēšanā balstīta pieeja ūdens drošumam

1. Dalībvalstis nodrošina, ka uz dzeramā ūdens piegādi, apstrādi un sadali attiecina riska izvērtēšanā balstītu pieeju, kas aptver visu piegādes ķēdi no sateces baseina, ūdens ieguves, apstrādes, glabāšanas un sadales līdz 6. pantā precizētajai atbilstības vietai.

Riska izvērtēšanā balstītu pieeju veido šādi elementi:

- a) sateces baseinu, kur ir dzeramā ūdens ieguves vietas, riska novērtēšana un riska pārvaldība saskaņā ar 8. pantu;
- b) katras ūdens piegādes sistēmas, kas aptver dzeramā ūdens ieguvi, apstrādi, glabāšanu un sadali līdz piegādes vietai, riska novērtēšana un riska pārvaldība, ko veic ūdens piegādātāji saskaņā ar 9. pantu; un
- c) vietējās sadales sistēmu riska novērtēšana saskaņā ar 10. pantu.

2. Dalībvalstis var pielāgot riska izvērtēšanā balstītās pieejas īstenošanu, neapdraudot šīs direktīvas mērķi attiecībā uz dzeramā ūdens kvalitāti un patērētāju veselību, gadījumos, kad pastāv īpašas grūtības tādu ģeogrāfisku apstākļu dēļ kā, piemēram, attālums līdz ūdens piegādes zonai vai ierobežotas iespējas tai piekļūt.

3. Lai īstenotu uz riska izvērtēšanu balstītu pieeju, dalībvalstis nodrošina, ka starp iesaistītajām pusēm pastāv skaidrs un atbilstīgs pienākumu sadalījums, kā noteikušas dalībvalstis. Šādu pienākumu sadali piemēro to institucionālajai struktūrai un tiesiskajam regulējumam.

4. Riska novērtēšanu un riska pārvaldību attiecībā uz sateces baseiniem, kur ir dzeramā ūdens ieguves vietas, pirmo reizi veic līdz 2027. gada 12. jūlijam. Minēto riska novērtēšanu un riska pārraudzību regulāri pārskata ne retāk kā reizi sešos gados, ņemot vērā Direktīvas 2000/60/EK 7. pantā paredzētās prasības, un vajadzības gadījumā atjaunina.

5. Pirmo piegādes sistēmas riska novērtēšanu un riska pārvaldību veic līdz 2029. gada 12. janvārim. Minēto riska novērtēšanu un riska pārraudzību regulāri pārskata ne retāk kā reizi sešos gados un vajadzības gadījumā atjaunina.

6. Pirmo reizi vietējās sadales sistēmu riska novērtēšanu veic līdz 2029. gada 12. janvārim. Minēto riska novērtēšanu pārskata reizi sešos gados un vajadzības gadījumā atjaunina.

7. Šā panta 4., 5. un 6. punktā noteiktie termiņi neliedz dalībvalstīm nodrošināt, ka pasākumi tiek īstenoti pēc iespējas drīz, tiklīdz riski ir identificēti un novērtēti.

8. pants

Sateces baseinu, kur ir dzeramā ūdens ieguves vietas, riska novērtēšana un riska pārvaldība

1. Neskarot Direktīvas 2000/60/EK 4. līdz 8. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta sateces baseinu, kur ir dzeramā ūdens ieguves vietas, riska novērtēšana un riska pārvaldība.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka riska novērtēšana ietver šādus elementus:
  - a) sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, raksturojums, tostarp:
    - i) sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, identificēšana un kartēšana;
    - ii) aizsargjoslu kartēšana, ja minētās joslas ir izveidotas saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. panta 3. punktu;
    - iii) visu sateces baseinu ūdens ieguves vietu ģeoreferencēšana; tā kā minētie dati varētu būt sensitīvi, it īpaši sabiedrības veselības un sabiedriskās drošības kontekstā, dalībvalstis nodrošina, ka šādi dati tiek aizsargāti un paziņoti tikai attiecīgajām iestādēm un ūdens piegādātājiem;
    - iv) apraksts par zemes izmantošanu, noteces un pievades procesiem sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas;
  - b) apdraudējumu un bīstamu notikumu identificēšana sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, un tā riska novērtēšana, ko tie varētu radīt dzeramā ūdens kvalitātei; minētajā novērtēšanā novērtē iespējamos riskus, kuri varētu radīt ūdens kvalitātes pasliktināšanos tādā mērā, ka tas varētu radīt risku cilvēku veselībai;
  - c) pienācīgs monitoringa virszemes ūdeņos vai gruntsūdeņos, vai abos minētajos ūdeņos sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, vai neapstrādātā ūdenī attiecībā uz būtiskiem parametriem, vielām vai piesārņotājiem, kas atlasīti no:
    - i) parametriem šīs direktīvas I pielikuma A un B daļā vai parametriem, kas noteikti saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 3. punktu;
    - ii) pazemes ūdeņu piesārņotājiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/118/EK ⁽²⁸⁾ I pielikumā un piesārņotājiem un piesārņojuma indikatoriem, kam dalībvalstis noteikušas robežvērtības saskaņā ar minētās direktīvas II pielikumu;
    - iii) prioritārām vielām un dažiem citiem piesārņotājiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/105/EK ⁽²⁹⁾ I pielikumā;
    - iv) upju baseiniem specifiskiem piesārņotājiem, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;
    - v) citiem piesārņotājiem, kas ir būtiski dzeramajam ūdenim un ko dalībvalstis noteikušas, balstoties uz informāciju, kura ir apkopota saskaņā ar šā punkta b) apakšpunktu;
    - vi) dabā sastopamām vielām, kas, lietojot dzeramo ūdeni, varētu radīt iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai;
    - vii) vielām un savienojumiem, kas iekļauti kontrolsarakstā, kurš izveidots saskaņā ar šīs direktīvas 13. panta 8. punktu.

Piemērojot pirmās daļas a) apakšpunktu, dalībvalstis var izmantot saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. un 7. pantu iegūto informāciju.

Piemērojot pirmās daļas b) apakšpunktu, dalībvalstis var izmantot cilvēku darbības ietekmes uz vidi pārskatu, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 5. punktu, un informāciju par būtisku spiedienu, kura apkopota saskaņā ar minētās direktīvas II pielikuma 1.4., 1.5. punktu un 2.3. līdz 2.5. punktu.

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/118/EK (2006. gada 12. decembris) par gruntsūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu un pasliktināšanos (OV L 372, 27.12.2006., 19. lpp.).

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā, un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK (OV L 348, 24.12.2008., 84. lpp.).

Dalībvalstis no pirmās daļas c) apakšpunkta i) līdz vii) punktā minētajiem avotiem izvēlas parametrus, vielas vai piesārņotājus, ko uzskata par būtiskiem monitoringā, ņemot vērā apdraudējumus vai bīstamus notikumus, kuri identificēti saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu, vai ņemot vērā informāciju, ko ūdens piegādātāji snieguši saskaņā ar 3. punktu.

Atbilstīga monitoringa vajadzībām, kā minēts pirmās daļas c) apakšpunktā, tostarp, lai atklātu jaunas vielas, kas, lietojot dzeramo ūdeni, kaitē cilvēku veselībai, dalībvalstis var izmantot monitoringu, kas veikts saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu vai citiem Savienības tiesību aktiem un kas attiecas uz sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas.

3. Ūdens piegādātājiem, kas veic monitoringu sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, vai neapstrādātā ūdenī, ir pienākums informēt kompetentās iestādes par tendencēm un neparastu monitorēto parametru, vielu vai piesārņotāju skaitu vai koncentrācijām.

4. Pamatojoties uz rezultātiem, kas iegūti saskaņā ar 2. punktu veiktajā riska novērtēšanā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti šādi riska pārvaldības pasākumi, kas tiek īstenoti kā būtiski nolūkā novērst vai kontrolēt identificētos riskus, sākot ar preventīvajiem pasākumiem:

- a) definēt un īstenot preventīvus pasākumus sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, papildus tiem, kas paredzēti vai tiek īstenoti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punkta d) apakšpunktu, ja ir jānodrošina dzeramā ūdens kvalitāte; attiecīgā gadījumā šie aizsardzības pasākumi tiek iekļauti minētās direktīvas 11. pantā minētajās pasākumu programmās; attiecīgā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka piesārņotāji sadarbībā ar ūdens piegādātājiem un citām attiecīgām iesaistītajām personām veic šādus preventīvus pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;
- b) definēt un īstenot mazināšanas pasākumus sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, papildus tiem pasākumiem, kas paredzēti vai tiek īstenoti saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punkta d) apakšpunktu, ja ir jānodrošina dzeramā ūdens kvalitāte; attiecīgā gadījumā šie mazināšanas pasākumi tiek iekļauti minētās direktīvas 11. pantā norādītajās pasākumu programmās; attiecīgā gadījumā dalībvalstis nodrošina, ka piesārņotāji sadarbībā ar ūdens piegādātājiem un citām attiecīgām iesaistītajām personām veic šādus mazināšanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK;
- c) nodrošināt atbilstīgu monitoringu virszemes ūdeņos vai gruntsūdeņos, vai abos, sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, vai neapstrādātā ūdenī attiecībā uz parametriem, vielām vai piesārņotājiem, kuri, lietojot dzeramo ūdeni, varētu radīt risku cilvēku veselībai vai var nepieņemami pasliktināt dzeramā ūdens kvalitāti, un kas nav ņemti vērā saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 7. un 8. pantu veiktajā monitoringā; attiecīgā gadījumā šis monitoringa tiek iekļauts minētās direktīvas 8. pantā norādītajās monitoringa programmās;
- d) izvērtēt nepieciešamību izveidot vai pielāgot aizsargjoslas gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem, kā minēts Direktīvas 2000/60/EK 7. panta 3. punktā, un jebkādas citas svarīgas joslas.

Dalībvalstis nodrošina, ka jebkuru šajā punktā minēto pasākumu efektivitāte regulāri tiek pārskatīta.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka ūdens piegādātājiem un kompetentajām iestādēm ir piekļuve 2. un 3. punktā minētajai informācijai. It īpaši attiecīgajiem ūdens piegādātājiem ir nodrošināma piekļuve monitoringa rezultātiem, kas iegūti saskaņā ar 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu.

Pamatojoties uz 2. un 3. punktā minēto informāciju, dalībvalstis var:

- a) prasīt, lai ūdens piegādātāji veic konkrētu parametru papildu monitoringu vai apstrādi;

b) atļaut ūdens piegādātājiem samazināt parametra monitoringa biežumu vai svītrot kādu parametru no to parametru saraksta, kuru monitorings ūdens piegādātājam ir jāveic saskaņā ar 13. panta 2. punkta a) apakšpunktu, neprasot veikt piegādes sistēmas riska novērtēšanu – ar noteikumu, ka:

- i) parametrs nav pamata parametrs II pielikuma B daļas 1. punkta nozīmē un
- ii) neviens faktors, kas ir saprātīgi paredzams, nevarētu izraisīt dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanos.

6. Ja ūdens piegādātājam ir atļauts samazināt parametra monitoringa biežumu vai svītrot kādu parametru no monitorējamo parametru saraksta, kā minēts 5. punkta otrās daļas b) apakšpunktā, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikts minēto parametru pienācīgs monitorings gadījumos, kad saskaņā ar 7. panta 4. punktu tiek pārskatīts riska novērtējums un riska pārvaldība attiecībā uz sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas.

9. pants

Piegādes sistēmas riska novērtēšana un riska pārvaldība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ūdens piegādātājs veic piegādes sistēmas riska novērtēšanu un riska pārvaldību.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka piegādes sistēmas riska novērtēšanā:
  - a) ņem vērā saskaņā ar 8. pantu veiktās sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, riska novērtēšanas un riska pārvaldības rezultātus;
  - b) ietver aprakstu par piegādes sistēmu, sākot ar ieguves vietu, ūdens apstrādi, glabāšanu un sadali līdz piegādes vietai; un
  - c) identificē apdraudējumus un bīstamus notikumus piegādes sistēmā un ietver to risku novērtējumu, ko tie sakarā ar dzeramā ūdens lietošanu varētu radīt cilvēku veselībai, ņemot vērā riskus, kurus rada klimata pārmaiņas, noplūdes un noplūdes no cauruļvadiem.
3. Pamatojoties uz riska novērtēšanas rezultātiem, kas veikta saskaņā ar 2. pantu, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti šādi riska pārvaldības pasākumi:
  - a) tiek definēti un īstenoti kontroles pasākumi, lai novērstu un mazinātu tos piegādes sistēmā identificētos riskus, kas varētu apdraudēt dzeramā ūdens kvalitāti;
  - b) tiek definēti un īstenoti kontroles pasākumi piegādes sistēmā papildus pasākumiem, kas paredzēti vai īstenoti saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 4. punktu vai Direktīvas 2000/60/EK 11. panta 3. punktu attiecībā uz to risku mazināšanu, kuri rodas no sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas, un kuri varētu apdraudēt dzeramā ūdens kvalitāti;
  - c) tiek īstenota piegādes apstākļiem pielāgota operacionālā monitoringa programma saskaņā ar 13. pantu;
  - d) tiek nodrošināts, ka gadījumos, kad dzeramā ūdens sagatavošanā vai sadalē ietilpst dezinfekcija, tiek validēta dezinfekcijas efektivitāte, ka jebkāds piesārņojums ar dezinfekcijas blakusproduktiem ir pēc iespējas zemāks, nemazinot dezinfekcijas efektivitāti, ka jebkāds piesārņojums ar apstrādes ķīmikālijām ir pēc iespējas zemāks un ka jebkādas vielas, kas paliek ūdenī, neapdraud 4. pantā noteikto vispārīgo pienākumu izpildi;
  - e) tiek pārbaudīts, ka piegādes sistēmā izmantotie materiāli, apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, atbilst 11. un 12. pantam.
4. Pamatojoties uz piegādes sistēmas riska novērtēšanas rezultātiem, kas veikta saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis:
  - a) atļauj ūdens piegādātājiem samazināt parametra monitoringa biežumu vai svītrot kādu parametru no monitorējamo parametru saraksta, izņemot attiecībā uz II pielikuma B daļas 1. punktā minētajiem pamata parametriem, ja kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka, to darot, netiks apdraudēta dzeramā ūdens kvalitāte:

- i) pamatojoties uz parametra sastopamību neapstrādātā ūdenī – saskaņā ar riska novērtējumu sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, kā noteikts 8. panta 1. un 2. punktā;
  - ii) ja parametrs var rasties tikai konkrēta apstrādes paņēmiena vai dezinfekcijas metodes izmantošanas rezultātā un ūdens piegādātājs neizmanto minēto paņēmieni vai metodi; vai
  - iii) pamatojoties uz II pielikuma C daļā noteiktajām specifikācijām;
- b) nodrošina, ka to parametru saraksts, kuru monitorings dzeramajā ūdenī jāveic saskaņā ar 13. pantu, tiek paplašināts vai ka monitoringa biežums tiek palielināts:
- i) pamatojoties uz parametra sastopamību neapstrādātā ūdenī – saskaņā ar riska novērtējumu sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, kā noteikts 8. panta 1. un 2. punktā; vai
  - ii) pamatojoties uz II pielikuma C daļā noteiktajām specifikācijām.
5. Piegādes sistēmas riska novērtēšana attiecas uz I pielikuma A, B un C daļā uzskaitītajiem parametriem, saskaņā ar 5. panta 3. punktu noteiktajiem parametriem un saskaņā ar 13. panta 8. punktu izveidotajā kontrolsarakstā iekļautajām vielām vai savienojumiem.
6. Dalībvalstis var atbrīvot ūdens piegādātājus, kas piegādā vidēji 10 līdz 100 m³ dienā vai apkalpo 50 līdz 500 cilvēkus, no pienākuma veikt piegādes sistēmas riska novērtēšanu un riska pārvaldību ar noteikumu, ka kompetentā iestāde ir pārliecinājusies, ka šāds atbrīvojums neapdraudētu dzeramā ūdens kvalitāti.

Šāda atbrīvojuma gadījumā ūdens piegādātāji, attiecībā uz kuriem noteikts atbrīvojums, veic regulāru monitoringu saskaņā ar 13. pantu.

10. pants

Vietējās sadales sistēmu riska novērtēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikta vietējās sadales sistēmu riska novērtēšana. Minētā riska novērtēšana ietver šādus elementus:
- a) vispārīga analīze par potenciālajiem riskiem, kas saistīti ar vietējās sadales sistēmām un ar tām saistītajiem izstrādājumiem un materiāliem, un par to, vai šie potenciālie riski ietekmē ūdens kvalitāti vietā, kur tas pienāk pa krāniem, kas parasti ir paredzēti dzeramā ūdens lietošanai; šī vispārīgā analīze neietver atsevišķu īpašību analīzi; un
  - b) I pielikuma D daļā uzskaitīto parametru monitorings objektos, kuros saskaņā ar a) apakšpunktu veiktajā vispārējā novērtēšanā ir identificēti konkrēti riski ūdens kvalitātei un cilvēku veselībai.

Attiecībā uz *Legionella* vai svinu dalībvalstis var nolemt pirmās daļas b) apakšpunktā minēto monitoringu koncentrēt uz prioritāriem objektiem.

2. Ja dalībvalstis, balstoties uz vispārīgo analīzi, kas veikta saskaņā ar pirmās punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, secina, ka vietējās sadales sistēmas vai saistītie izstrādājumi un materiāli rada risku cilvēku veselībai, vai ja saskaņā ar 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu īstenotajā monitoringā atklājas, ka nav ievērotas I pielikuma D daļā izklāstītās parametru vērtības, dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti attiecīgi pasākumi, lai novērstu vai mazinātu risku, ka ūdens varētu neatbilst I pielikuma D daļā izklāstītajām parametru vērtībām.

Attiecībā uz *Legionella* minētie pasākumi ir vērsti vismaz uz prioritāriem objektiem.

3. Lai samazinātu riskus, kas saistīti ar vietējo sadali visās vietējās sadales sistēmās, dalībvalstis nodrošina, ka tiek apsvērti visi turpmāk minētie pasākumi un ka tiek veikti tie pasākumi, kurus uzskata par būtiskiem:

- a) mudina publisku un privātu telpu īpašniekus veikt vietējās sadales sistēmas riska novērtēšanu;

- b) informē patērētājus, kā arī publisku un privātu telpu īpašniekus par pasākumiem, ar ko novērš vai mazina risku, ka vietējās sadales sistēmas dēļ dzeramais ūdens varētu neatbilst kvalitātes standartiem;
- c) konsultē patērētājus par dzeramā ūdens patēriņa un izmantošanas nosacījumiem un to, ar kādiem pasākumiem varētu novērst minēto risku atkārtoties;
- d) veicina apmācību, kas paredzēta santehniķiem un citiem speciālistiem, kuri strādā ar vietējās sadales sistēmām un kuri uzstāda tādus būvuzstrādājumus un materiālus, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni;
- e) attiecībā uz *Legionella* nodrošina, ka ir ieviesti efektīvi un ar risku samērīgi kontroles un pārvaldības pasākumi, lai nepieļautu iespējamās slimības uzliesmojumus un ar tiem cīnītos; un
- f) attiecībā uz svinu, ja tas ir ekonomiski un tehniski iespējams, veic pasākumus no svina izgatavoto detaļu aizstāšanai esošajās vietējās sadales sistēmās.

11. pants

Minimālās higiēnas prasības materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni

1. Šīs direktīvas 4. panta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka materiāli, kurus ir paredzēts izmantot dzeramā ūdens ieguvei, apstrādei, glabāšanai vai sadalei jaunās iekārtās vai esošajās iekārtās, ja tiek veikts to remonts vai rekonstrukcija, un kuri nonāk saskarē ar šādu ūdeni:

- a) ne tieši, ne netieši neapdraud cilvēku veselību, kā tas paredzēts šajā direktīvā;
- b) nelabvēlīgi neietekmē ūdens krāsu, smaržu vai garšu;
- c) neveicina mikroorganismu augšanu;
- d) nerada piesārņotāju nonākšanu ūdenī lielākā apjomā nekā nepieciešams, ņemot vērā materiāla paredzēto mērķi.

2. Lai nodrošinātu 1. punkta vienveidīgu piemērošanu, Komisija pieņem īstenošanas aktus nolūkā noteikt konkrētas minimālās higiēnas prasības materiāliem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, pamatojoties uz V pielikumā izklāstītajiem principiem. Minētie īstenošanas akti nosaka:

- a) līdz 2024. gada 12. janvārim – metodes to izejvielu, sastāvu un sastāvdaļu testēšanai un apstiprināšanai, kas jāiekļauj Eiropas pozitīvajos sarakstos, kuros ietvertas izejvielas, sastāvi vai sastāvdaļas, tostarp ar vielām vai materiāliem saistītās specifiskās migrācijas robežas un zinātniskos priekšnoteikumus;
- b) līdz 2025. gada 12. janvārim – pamatojoties uz ECHA apkopotajiem sarakstiem, kuros norādīti arī derīguma termiņi, Eiropas pozitīvos sarakstus, kuros ietvertas izejvielas, sastāvi vai sastāvdaļas katrai materiālu grupai, proti, organiskie, cementa, metāliskie, emaljas, keramikas vai citi neorganiskie materiāli, ko atļauts izmantot materiālu vai produktu ražošanā, kas ir saskarē ar dzeramo ūdeni, vajadzības gadījumā ietverot to izmantošanas nosacījumus un migrācijas robežas, kas nosakāmas, pamatojoties uz metodiku, kura pieņemta, ievērojot šīs daļas a) punktu un ņemot vērā 3. un 4. punktu;
- c) līdz 2024. gada 12. janvārim – procedūras un metodes tādu gala materiālu testēšanai un apstiprināšanai, kas izmantoti izstrādājumā, kurš veidots no Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļauto izejvielu, sastāvu vai sastāvdaļu materiāliem vai kombinācijām, tostarp:
  - i) būtisko vielu un citu parametru, kā, piemēram, duļķainība, garša, smarža, krāsa, kopējais organiskais ogleklis, neparedzētu vielu izdalīšanās un veicināta mikroorganismu augšana, identificēšana, kas jāpārbauda migrējošā ūdenī;
  - ii) metodes, lai pārbaudītu ietekmi uz ūdens kvalitāti, ņemot vērā jebkādus atbilstīgus Eiropas standartus;
  - iii) pārbaudes rezultātu atbilstības/neatbilstības kritērijus, kas cita starpā ņem vērā konversijas koeficientus vielu migrācijas paredzamā līmeņa aplēsēm vietā, kur ūdens izplūst no krāna, un attiecīgā gadījumā kritēriju piemērošanas vai lietošanas nosacījumus.

Šajā punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22. pantā.

3. Pirmie Eiropas pozitīvie saraksti, kas jāpieņem saskaņā ar 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, cita starpā balstās uz esošajiem valstu pozitīvajiem sarakstiem, citiem spēkā esošajiem valstu noteikumiem un riska novērtējumiem, kuru rezultātā šādi valstu saraksti ir izveidoti. Šajā nolūkā dalībvalstis līdz 2021. gada 12. jūlijam paziņo ECHA jebkādus esošos valstu pozitīvos sarakstus, citus noteikumus un pieejamos novērtēšanas dokumentus.

Eiropas pozitīvajā sarakstā, kurā iekļautas organisko materiālu izejvielas, ņem vērā sarakstu, ko Komisija ir izveidojusi, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1935/2004 5. pantu.

4. Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļauj tikai tās izejvielas, sastāvus vai sastāvdaļas, ko ir atļauts izmantot, kā minēts 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā.

Eiropas pozitīvajos sarakstos, pamatojoties uz ECHA ieteikumu, norāda derīguma termiņus. Derīguma termiņus nosaka, jo īpaši pamatojoties uz vielu bīstamajām īpašībām, pamatā esošo riska novērtējumu kvalitāti un to, cik lielā mērā minētie riska novērtējumi ir atjaunināti. Eiropas pozitīvajos sarakstos var iekļaut arī pārejas noteikumus.

Pamatojoties uz 6. punktā minētajiem ECHA atzinumiem, Komisija regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētos īstenošanas aktus, ņemot vērā jaunākos zinātniskos un tehnoloģiskos sasniegumus.

Pirmo pārskatīšanu pabeidz 15 gadu laikā pēc pirmā Eiropas pozitīvā saraksta pieņemšanas.

Komisija nodrošina, ka visi attiecīgie akti vai standartizācijas mandāti, ko tā pieņem, ievērojot citus Savienības tiesību aktus, atbilst šai direktīvai.

5. Ekonomikas dalībnieki vai attiecīgas iestādes iesniedz ECHA pieteikumus, lai Eiropas pozitīvajos sarakstos iekļautu vai no tiem svītrotu izejvielas, sastāvus un sastāvdaļas.

Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot procedūru, tostarp informācijas prasības, pieteikumu iesniegšanai. Ar šo procedūru nodrošina, ka pieteikumus papildina ar riska novērtējumiem un ka ekonomikas dalībnieki vai attiecīgas iestādes konkrētā formātā sniedz riska novērtēšanai vajadzīgo informāciju.

6. ECHA Riska novērtēšanas komiteja, kas izveidota, ievērojot Regulas (EK) Nr. 1907/2006 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu, sniedz atzinumu par visiem pieteikumiem, kuri saskaņā ar 5. punktu iesniegti termiņā, kas jānosaka minētajā punktā norādītajos deleģētajos aktos. Minētajos deleģētajos aktos var iekļaut arī papildu procesuālos noteikumus attiecībā uz pieteikumu iesniegšanas procesu un ECHA Riska novērtēšanas komitejas atzinumu sniegšanu.

7. Dalībvalstis uzskata, ka izstrādājumi, kas apstiprināti saskaņā ar 2. punktā noteiktajām konkrētajām minimālajām higiēnas prasībām, atbilst 1. punktā paredzētajām prasībām.

Dalībvalstis nodrošina, ka šīs direktīvas piemērošanas nolūkā tirgū var laist tikai tādus izstrādājumus, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, kuros izmantotie gala materiāli ir apstiprināti saskaņā ar šo direktīvu.

Tas neliedz dalībvalstīm – īpaši tad, ja to prasa konkrēti vietēji neapstrādāta ūdens kvalitātes apsvērumi, – pieņemt stingrākus aizsardzības pasākumus attiecībā uz gala materiālu lietošanu konkrētos vai pienācīgi pamatos apstākļos, saskaņā ar LESD 193. pantu. Par šādiem pasākumiem paziņo Komisijai.

Izstrādājumiem, uz kuriem attiecas šis pants, piemēro Regulu (ES) 2019/1020.

8. Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot attiecīgo atbilstības novērtēšanas procedūru, kas piemērojama produktiem, uz kuriem attiecas šis pants, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 768/2008/EK⁽³⁰⁾ II pielikumā minētajiem moduļiem. Nosakot, kura atbilstības novērtēšanas procedūra ir jāizmanto, Komisija nodrošina, ka tiek ievēroti šīs direktīvas 1. panta 2. punktā minētie mērķi, vienlaikus ņemot vērā proporcionalitātes principu. Šajā nolūkā Komisija par sākuma punktu pieņem ekspluatācijas īpašību noturības novērtēšanas un pārbaužu "1+" sistēmu, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 305/2011 V pielikumā, vai kopumā līdzvērtīgu procedūru, izņemot gadījumus, kad tas būtu nesamērīgi. Šajā punktā minētajos deleģētajos aktos ietver arī noteikumus par atbilstības novērtēšanas struktūru izraudzīšanos, ja šādas struktūras tiek iesaistītas attiecīgajās atbilstības novērtēšanas procedūrās.

9. Līdz 2. punktā minēto deleģēto aktu pieņemšanai dalībvalstīm ir tiesības saglabāt vai pieņemt valsts pasākumus par konkrētām minimālās higiēnas prasībām materiāliem, kas minēti 1. punktā, ar noteikumu, ka minētie pasākumi atbilst LESD noteikumiem.

10. Komisija pieprasa vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt Eiropas standartu to izstrādājumu, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni, vienotai pārbaudei un novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1025/2012⁽³¹⁾ 10. pantu, lai nodrošinātu atbilstību šim pantam.

11. Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot saskaņotas specifiskācijas skaidri redzamam, salasāmam un neizdzēšamam marķējumam, kas izmantojams, lai norādītu, ka izstrādājumi, kas ir saskarē ar dzeramo ūdeni, atbilst šim pantam.

12. Ne vēlāk kā līdz 2032. gada 12. janvārim, Komisija pārskata šajā pantā paredzētās sistēmas darbību un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, pamatojoties it īpaši uz pieredzi, kas gūta, piemērojot Regulas (EK) Nr. 1935/2004 un (ES) Nr. 305/2011, un izvērtējot, vai:

- a) visā Savienībā tiek adekvāti aizsargāta cilvēku veselība attiecībā uz jautājumiem, uz kuriem attiecas šis pants;
- b) iekšējais tirgus attiecībā uz tiem izstrādājumiem, kas ir saskarē ar dzeramo ūdeni, funkcionē pienācīgi;
- c) ir vajadzīgs kāds turpmāks leģislatīvā akta priekšlikums jautājumos, uz kuriem attiecas šis pants.

12. pants

Minimālās prasības apstrādes ķīmikālijām un filtrēšanas līdzekļiem, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni

1. Šīs direktīvas 4. panta nolūkos dalībvalstis nodrošina, ka apstrādes ķīmikālijas un filtrēšanas līdzekļi, kas nonāk saskarē ar dzeramo ūdeni:

- a) ne tieši, ne netieši neapdraud cilvēku veselības aizsardzību, kā tas paredzēts šajā direktīvā;

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 768/2008/EK (2008. gada 9. jūlijs) par produktu tirdzniecības vienotu sistēmu un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 93/465/EEK (OV L 218, 13.8.2008., 82. lpp.).

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

- b) nelabvēlīgi neietekmē ūdens krāsu, smaržu vai garšu;
- c) nejauši neveicina mikroorganismu augšanu;
- d) nepiesārņo ūdeni augstākā līmenī nekā tas nepieciešams, ņemot vērā paredzēto mērķi.

2. Lai šā panta prasības īstenotu valstīs, attiecīgi piemēro 4. panta 2. punktu.

3. Ievērojot šā panta 1. punktu un neskarot Regulu (ES) Nr. 528/2012, un izmantojot attiecīgos Eiropas standartus konkrētām apstrādes ķīmikālijām vai filtrēšanas līdzekļiem, dalībvalstis nodrošina, lai apstrādes ķīmikāliju vai filtrēšanas līdzekļu tīrība tiktu pārbaudīta un lai šādu ķīmikāliju un filtrēšanas līdzekļu tīrība būtu garantēta.

13. pants

Monitorings

1. Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka tiek veikts regulārs dzeramā ūdens monitorings saskaņā ar šo pantu un II pielikuma A un B daļu, lai pārbaudītu, vai patērētajam pieejamais ūdens atbilst šīs direktīvas prasībām, it īpaši saskaņā ar 5. pantu noteiktajām parametru vērtībām. Dzeramā ūdens paraugus ņem tā, lai tie reprezentētu dzeramā ūdens kvalitāti visa gada garumā.

2. Lai izpildītu 1. punktā minētās saistības, saskaņā ar II pielikuma A daļu izveido attiecīgas monitoringa programmas visam dzeramajam ūdenim. Minētās monitoringa programmas pielāgo piegādes apstākļiem, ņemot vērā sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, un piegādes sistēmu riska novērtēšanas rezultātus, un tās ietver šādus elementus:

- a) I pielikuma A, B un C daļā uzskaitīto parametru monitoringu un saskaņā ar 5. panta 3. punktu noteikto parametru monitoringu saskaņā ar II pielikumu un, ja tiek veikts piegādes sistēmas riska novērtējums, saskaņā ar 9. pantu un II pielikuma C daļu, ja vien dalībvalsts nenolemj, ka vienu no minētajiem parametriem var svītrot saskaņā ar 8. panta 5. punkta otrās daļas b) apakšpunktu vai 9. panta 4. punkta a) apakšpunktu;
- b) I pielikuma D daļā uzskaitīto parametru monitoringu vietējās sadales sistēmu riska novērtēšanas vajadzībām, kā noteikts 10. panta 1. punkta b) apakšpunktā;
- c) kontrolesarakstā iekļauto vielu un savienojumu monitoringu saskaņā ar šā panta 8. punkta piekto daļu;
- d) 8. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā paredzēto monitoringu apdraudējumu un bīstamu notikumu identificēšanas vajadzībām;
- e) operacionālo monitoringu, veikts saskaņā ar II pielikuma A daļas 3. punktu.

3. Paraugu ņemšanas punktus nosaka kompetentās iestādes, un tiem ir jāatbilst attiecīgajām II pielikuma D daļā noteiktajām prasībām.

4. Dalībvalstis nodrošina atbilstību III pielikumā izklāstītajām parametru analīzes specifikācijām, ievērojot šādus principus:

- a) analīzes metodes, kas nav minētas III pielikuma A daļā, var izmantot, ja var pierādīt, ka iegūtie rezultāti ir vismaz tikpat droši kā tie, kurus sniedz III pielikuma A daļā noteiktās metodes, sniedzot Komisijai visu attiecīgo informāciju par šādām metodēm un to līdzvērtību;
- b) parametriem, kuri minēti III pielikuma B daļā, var izmantot jebkuru analīzes metodi, ja vien tā atbilst pielikumā noteiktajām prasībām.

5. Dalībvalstis nodrošina, lai katrā atsevišķā gadījumā tiktu veikts papildus to vielu un mikroorganismu monitorings, kam nav noteikta parametru vērtība saskaņā ar 5. pantu, ja ir iemesls aizdomām, ka tās varētu būt tādā daudzumā vai skaitā, kas rada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai.

6. Līdz 2024. gada 12. janvārim Komisija saskaņā ar 21. pantu pieņem deleģētos aktus, lai šo direktīvu papildinātu, pieņemot metodiku mikroplastmasas mērījumiem ar mērķi iekļaut mikroplastmasu šā panta 8. punktā minētajā kontrolsarakstā, kad ir izpildīti minētajā punktā izklāstītie nosacījumi.

7. Līdz 2024. gada 12. janvārim Komisija nosaka tehniskas pamatnostādnes attiecībā uz metodēm per- un polifluoralkila vielu monitoringam saskaņā ar parametriem "PFAS kopā" un "PFAS summa", tostarp noteikšanas robežām, parametru vērtībām un paraugu ņemšanas biežumu.

8. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko izveido un atjaunina kontrolsarakstu attiecībā uz vielām vai savienojumiem, kas sabiedrībā vai zinātniskajā kopienā rada ar veselību saistītas bažas ("kontrolsaraksts"), kā, piemēram, farmaceitiskiem līdzekļiem, savienojumiem, kuri izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, un mikroplastmasu.

Vielas un savienojumus pievieno kontrolsarakstam, ja ir iespējams, ka tās ir dzeramā ūdens sastāvā un varētu radīt potenciālu risku cilvēku veselībai. Šim nolūkam Komisija izmanto it īpaši PVO zinātniskos pētījumus. Jaunas vielas vai savienojuma iekļaušanu sarakstā pienācīgi pamato saskaņā ar 1. un 4. pantu.

Bēta-estradiolu un nonifenolu iekļauj pirmajā kontrolsarakstā, ņemot vērā, ka tiem ir īpašības, kas izraisa endokrīnās sistēmas darbības traucējumus, un tie rada risku cilvēku veselībai. Pirmo kontrolsarakstu pieņem līdz 2022. gada 12. janvārim.

Kontrolsarakstā attiecībā uz katru vielu vai savienojumu norāda orientējošo vērtību un vajadzības gadījumā iespējamu analīzes metodi, kas nerada pārmērīgas izmaksas.

Dalībvalstis ievieš monitoringa prasības attiecībā uz kontrolsarakstā iekļautu vielu vai savienojumu iespējamu klātbūtni attiecīgās dzeramā ūdens piegādes ķēdes vietās.

Šajā nolūkā dalībvalstis var ņemt vērā informāciju, kas savākta saskaņā ar šīs direktīvas 8. panta 1., 2. un 3. punktu, un var izmantot monitoringa datus, kas savākti saskaņā ar Direktīvām 2000/60/EK un 2008/105/EK vai citiem attiecīgiem Savienības tiesību aktiem, lai novērstu monitoringa prasību pārklāšanos.

Monitoringa rezultātus iekļauj datu kopās, kas izveidotas saskaņā ar 18. panta 1. punkta b) apakšpunktu, kopā ar monitoringa rezultātiem, kas veikti saskaņā ar 8. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu.

Ja, ievērojot 8. panta 2. punktu vai šā punkta piekto daļu, tiek konstatēta kontrolsarakstā ietvertā viela vai savienojums tādā koncentrācijā, kas pārsniedz kontrolsarakstā norādītās orientējošās vērtības, dalībvalstis nodrošina, ka tiek apsvērti visi turpmāk minētie pasākumi un ka tie pasākumi, kas tiek uzskatīti par piemērotiem, tiek īstenoti:

- a) preventīvi pasākumi, riska mazināšanas pasākumi vai piemērots monitoringa sateces baseinos, kur ir ūdens ieguves vietas, vai neapstrādātā ūdenī, kā izklāstīts 8. panta 4. punkta pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā;
- b) prasība ūdens piegādātājiem veikt minēto vielu vai savienojumu monitoringu saskaņā ar 8. panta 5. punkta otrās daļas a) apakšpunktu;
- c) prasība ūdens piegādātājiem pārbaudīt, vai apstrāde ir piemērota orientējošās vērtības sasniegšanai un, ja tas nepieciešams, optimizēt apstrādi; un
- d) korektīvi pasākumi saskaņā ar 14. panta 6. punktu, ja dalībvalstis uzskata, ka tie ir nepieciešami cilvēku veselības aizsardzībai.

Šajā punktā paredzētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22. pantā.

14. pants

Korektīvi pasākumi un lietošanas ierobežojumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katru neatbilstību parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, nekavējoties izmeklē, lai noteiktu cēloni.

2. Ja, neskatoties uz pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu pienākumus, kas noteikti 4. panta 1. punktā, dzeramais ūdens neatbilst parametru vērtībām, kas noteiktas saskaņā ar 5. pantu, un neskarot 6. panta 2. punktu, attiecīgā dalībvalsts gādā, lai, cik ātri vien iespējams, tiktu veikti nepieciešamie korektīvie pasākumi, lai atjaunotu minētā ūdens kvalitāti, un piešķir prioritāti izpildes darbībām, cita starpā ņemot vērā, cik lielā mērā attiecīgā parametra vērtība ir pārsniegta, un ar to saistīto iespējamo apdraudējumu cilvēku veselībai.

Ja radusies neatbilstība I pielikuma D daļā noteiktajām parametru vērtībām, korektīvie pasākumi ietver 10. panta 3. punktā noteiktos pasākumus.

3. Neatkarīgi no tā, vai ir radusies jebkāda neatbilstība parametru vērtībām, dalībvalstis nodrošina, ka tiek aizliegta jebkura tāda dzeramā ūdens piegāde, kas rada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, vai šāda ūdens lietošana tiek stingri ierobežota un tiek veikti jebkādi citi korektīvi pasākumi, kas nepieciešami cilvēku veselības aizsardzībai.

Dalībvalstis uzskata, ka neatbilstība I pielikuma A un B daļā noteiktajām parametru vērtībām piemērojamajām minimālajām prasībām uzskatāma par apdraudējumu cilvēku veselībai, ja vien neatbilstību attiecīgajai parametra vērtībai kompetentā iestāde neuzskata par nenozīmīgu.

4. Šā panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos, kad tiek uzskatīts, ka neatbilstība parametru vērtībām rada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, dalībvalstis iespējami drīz veic visus šos pasākumus:

- a) brīdina visus skartos patērētājus par iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai un tā cēloni, par parametra vērtības pārsniegumu un veiktajiem korektīvajiem pasākumiem, tostarp lietošanas aizliegumu vai ierobežojumu, vai citu pasākumu;
- b) sniedz patērētājiem vajadzīgos padomus par ūdens patēriņu un izmantošanas nosacījumiem, īpašu uzmanību veltot iedzīvotāju grupām ar palielinātu veselības risku saistībā ar ūdeni, un šo informāciju regulāri atjaunina; un
- c) informē patērētājus, kad konstatēts, ka vairs nepastāv iespējams apdraudējums cilvēku veselībai, un informē viņus par pakalpojumu atsākšanu normālā režīmā.

5. Kompetentās iestādes vai citas attiecīgās struktūras lemj, kādi pasākumi saskaņā ar 3. punktu veicami, ņemot vērā risku cilvēku veselībai, ko radītu dzeramā ūdens piegādes pārtraukums vai lietošanas ierobežojums.

6. Ja nav ievērotas parametru vērtības vai I pielikuma C daļā minētie tehniskie noteikumi, dalībvalstis lemj par to, vai minētā neievērošana rada risku cilvēku veselībai. Tās veic korektīvus pasākumus dzeramā ūdens kvalitātes atjaunošanai, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu cilvēku veselību.

15. pants

Atkāpes

1. Pienācīgi pamatotos gadījumos dalībvalstis var noteikt atkāpes attiecībā uz to parametru vērtībām, kas minēti I pielikuma B daļā vai noteikti saskaņā ar 5. panta 3. punktu, tik lielā mērā, cik tās uzskata par vajadzīgu, ar noteikumu, ka šādas atkāpes nerada iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, un ar noteikumu, ka dzeramā ūdens piegādi attiecīgajā apgabalā nevar nodrošināt nekādā citā saprātīgā veidā. Šādas atkāpes ir pieļaujamas tikai attiecībā uz:

- a) jaunu sateces baseinu, kur ir dzeramā ūdens ieguves vieta;
- b) jaunu piesārņojuma avotu, kas konstatēts sateces baseinā, kur ir dzeramā ūdens ieguves vieta, vai jauniem parametriem, kas tiek meklēti vai konstatēti; vai
- c) neparedzētu ārkārtas situāciju esošā sateces baseinā, kur ir dzeramā ūdens ieguves vieta, kas varētu uz laiku ierobežotā apjomā izraisīt parametru vērtību pārsniegšanu.

Pirmajā daļā minētās atkāpes nosaka uz iespējami īsāku periodu un ne ilgāk kā uz trīs gadu laikposmu. Pirms minētā atkāpes perioda beigām dalībvalstis veic pārskatīšanu, lai noteiktu, vai ir gūti pietiekami panākumi.

Ārkārtas apstākļos dalībvalsts var piešķirt otru atkāpi attiecībā uz pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajiem gadījumiem. Ja dalībvalsts ir iecerējusi piešķirt šādu otru atkāpi, tā Komisijai paziņo pārskata rezultātus līdz ar pamatojumu lēmumam par otru atkāpi. Šādas otras atkāpes ilgums nepārsniedz trīs gadus.

2. Atkāpē, ko piešķir saskaņā ar 1. punktu, norāda šādus datus:

- a) atkāpes pamatojumu;
- b) attiecīgo parametru, iepriekšējos attiecīgos monitoringa rezultātus un maksimālo pieļaujamo parametra vērtību atbilstoši izņēmumam;
- c) ģeogrāfisko apgabalu, katru dienu piegādātā ūdens daudzumu, attiecīgo iedzīvotāju skaitu un to, vai tas ietekmēs jebkuru attiecīgu pārtikas ražošanas uzņēmumu;
- d) atbilstošu monitoringa shēmu ar palielinātu monitoringa biežumu, ja tas ir nepieciešams;
- e) nepieciešamo korektīvo pasākumu plāna kopsavilkumu, ieskaitot darbu grafiku un izmaksu tāmi, kā arī noteikumus par pārskatīšanu; un
- f) atkāpes ilgumu.

3. Ja kompetentās iestādes neatbilstību parametra vērtībai uzskata parniecīgu un ja saskaņā ar 14. panta 2. punktu veiktā rīcība ir pietiekama, lai novērstu problēmu 30 dienu laikā, šā panta 2. punktā paredzētā informācija atkāpē nav jānorāda.

Minētajā gadījumā kompetentās iestādes vai citas attiecīgās struktūras atkāpē nosaka tikai maksimālās pieļaujamās attiecīgā parametra vērtības un laiku, kas sniegts, lai problēmu novērstu.

4. Ja neatbilstība kādai parametra vērtībai konkrētajā ūdens piegādē ir notikusi kopā vairāk nekā 30 dienas pēdējo 12 mēnešu laikā, atsaukties uz 3. punktu vairs nevar.

5. Jebkura dalībvalsts, kura piešķirusi atkāpi, kā minēts šajā pantā, nodrošina, ka iedzīvotāji, kurus skar šāda atkāpe, tiek pienācīgi informēti par minētās atkāpes veidu un par nosacījumiem, kas to reglamentē. Turklāt dalībvalsts vajadzības gadījumā nodrošina, ka it īpaši tiek brīdinātas noteiktas iedzīvotāju grupas, kurām atkāpe var radīt sevišķu apdraudējumu.

Šā punkta pirmajā daļā minētie pienākumi neattiecas uz 3. punktā aprakstītajiem gadījumiem, ja vien kompetentās iestādes nenolemj citādi.

6. Šis pants neattiecas uz dzeramo ūdeni, kas iepildīts pudelēs vai citos traukos.

16. pants

Piekļuve dzeramajam ūdenim

1. Neskarot Direktīvas 2000/60/EK 9. pantu un subsidiaritātes un proporcionālītātes principus, kā arī ņemot vērā vietējo, reģionālo un kultūras skatījumu un ūdens sadales apstākļus, dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai uzlabotu vai saglabātu piekļuvi dzeramajam ūdenim visiem, jo īpaši neaizsargātām un marginalizētām grupām, kā to definējušas dalībvalstis.

Šajā nolūkā dalībvalstis:

- a) noskaidro, kādiem cilvēkiem nav piekļuves vai ir ierobežota piekļuve dzeramajam ūdenim, ietverot neaizsargātas un marginalizētas grupas, un šāda piekļuves trūkuma iemeslus;
- b) izvērtē, kādos veidos varētu uzlabot dzeramā ūdens pieejamību šādiem cilvēkiem;
- c) informē šādus cilvēkus par iespējām pieslēgties sadales tīklam vai citām iespējām gūt piekļuvi dzeramajam ūdenim; un
- d) veic pasākumus, ko uzskata par vajadzīgiem un piemērotiem, lai nodrošinātu, ka neaizsargātām un marginalizētām cilvēku grupām ir piekļuve dzeramajam ūdenim.

2. Lai popularizētu dzeramā ūdensvada ūdens lietošanu, dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski iespējams, sabiedriskās vietās tiek ierīkots ārtelpu un iekštelpu aprīkojums tādā veidā, kas ir samērīgs ar šādu pasākumu nepieciešamību un kurā tiek ņemti vērā konkrēti vietējie apstākļi, piemēram, klimats un ģeogrāfija.

Lai popularizētu krāna dzeramā ūdens lietošanu, dalībvalstis var veikt arī šādus pasākumus:

- a) uzlabot informētību par tuvāko ārtelpu vai iekštelpu aprīkojumu;
- b) rīkot kampaņas, kurās iedzīvotāji tiek informēti par šāda ūdens kvalitāti;
- c) aicināt šādu ūdeni nodrošināt pārvaldes iestādēs un publiskās ēkās;
- d) veicināt šāda ūdens nodrošināšanu, bez maksas vai par mazu apkalpošanas maksu, klientiem restorānos, ēdnīcās un ēdināšanas iestādījumos.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka atbildīgajām iestādēm šajā pantā minēto pasākumu īstenošanai tiek sniegta nepieciešamā palīdzība, kā to nosaka dalībvalstis.

17. pants

Informācija sabiedrībai

1. Dalībvalstis, ievērojot piemērojamos datu aizsardzības noteikumus, nodrošina, ka atbilstoši IV pielikumam ir pieejama pietiekama un atjaunināta informācija par dzeramo ūdeni.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka visas ar dzeramo ūdeni apgādātās personas regulāri un vismaz reizi gadā, bez pieprasījuma un vispiemērotākajā un vieglāk pieejamā formā, piemēram, rēķinos vai izmantojot tādus digitālus līdzekļus kā viedlietotnes, saņem šādu informāciju:

- a) informācija par dzeramā ūdens kvalitāti, cita starpā arī indikatorparametriem;
- b) piegādātā dzeramā ūdens cena par litru un kubikmetru;
- c) vismaz reizi gadā vai norēķinu periodā – māsaimniecības patērētais ūdens daudzums, kā arī māsaimniecības gada patēriņa tendences, ja tas ir tehniski iespējams un ja ūdens piegādātāja rīcībā ir šāda informācija;
- d) māsaimniecības gada ūdens patēriņa salīdzinājums ar māsaimniecību vidējo patēriņu, ja šāds pasākums piemērojams saskaņā ar c) apakšpunktu;
- e) saite uz vietni, kurā sniegta IV pielikumā norādītā informācija.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neskar Direktīvas 2003/4/EK un 2007/2/EK.

18. pants

Informācija par īstenošanas monitoringu

1. Neskarot Direktīvu 2003/4/EK un Direktīvu 2007/2/EK, dalībvalstis ar EVA palīdzību:

- a) līdz 2029. gada 12. janvārim sagatavo un pēc tam ik pēc sešiem gadiem atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai uzlabotu piekļuvi dzeramajam ūdenim un popularizētu tā lietošanu saskaņā ar 16. pantu, un to, kādai iedzīvotāju daļai ir piekļuve dzeramajam ūdenim; tas neietver pudeles pildītu ūdeni;
- b) līdz 2027. gada 12. jūlijam sagatavo un pēc tam ik pēc sešiem gadiem atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par saskaņā ar 8. pantu veikto riska novērtēšanu un riska pārvaldību attiecībā uz sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas, un līdz 2029. gada 12. janvārim sagatavo un pēc tam ik pēc sešiem gadiem atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par saskaņā ar 10. pantu veiktu vietējās sadales sistēmu riska novērtēšanu, ietverot šādus elementus:

- i) informācija par sateces baseiniem, kur ir ūdens ieguves vietas, saskaņā ar 8. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu;
  - ii) saskaņā ar 8. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu un 10. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu veiktā monitoringa rezultāti; un
  - iii) kodolīga informācija par pasākumiem, kas veikti, ievērojot 8. panta 4. punktu un 10. panta 2. un 3. punktu, tostarp informācija par 10. panta 3. punkta f) apakšpunktā paredzēto pasākumu veidu un to sekmēm;
- c) gadījumos, kad pārsniegtas I pielikuma A un B daļā izklāstītās parametru vērtības, sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur monitoringa rezultātus, kas apkopoti saskaņā ar 9. un 13. pantu, un informāciju par korektīvajiem pasākumiem, kas veikti saskaņā ar 14. pantu;
  - d) sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par incidentiem, kas saistīti ar dzeramo ūdeni un radījuši iespējamu risku cilvēku veselībai, neatkarīgi no tā, vai pārsniegtas parametru vērtības, un kas ilguši vismaz 10 secīgas diennaktis un skāruši vismaz 1 000 cilvēku, norādot arī šo incidentu iemeslus un korektīvos pasākumus saskaņā ar 14. pantu; un
  - e) sagatavo un pēc tam ik gadu atjaunina datu kopu, kura satur informāciju par visām atkāpēm, kas noteiktas saskaņā ar 15. panta 1. punktu, ietverot 15. panta 2. punktā paredzēto informāciju.

Ja iespējams, pirmajā daļā minētās datu kopas noformē, izmantojot telpisko datu pakalpojumus, kā definēts Direktīvas 2007/2/EK 3. panta 4. punktā.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka Komisija, EVA un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs var piekļūt 1. punktā minētajām datu kopām.

3. EVA regulāri vai pēc Komisijas lūguma, balstoties uz dalībvalstu savāktajiem datiem, publicē un atjaunina Savienības mēroga pārskatu.

Savienības mēroga pārskatā pēc vajadzības iekļauj šīs direktīvas iznākumu, rezultātu un ietekmes indikatorus, Savienības mēroga pārskata kartes un dalībvalstu pārskata ziņojumus.

4. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros noteikts saskaņā ar 1. un 3. punktu sniedzamās informācijas formāts un tās sniegšanas kārtība, ieskaitot detalizētas prasības attiecībā uz 3. punktā minētajiem indikatoriem, Savienības mēroga pārskata kartēm un dalībvalstu pārskata ziņojumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22. pantā.

5. Dalībvalstis var atkāpties no šā panta, pamatojoties uz jebkuru no Direktīvas 2007/2/EK 13. panta 1. punktā minētajiem iemesliem.

19. pants

Izvērtēšana

1. Komisija līdz 2035. gada 12. janvārim šo direktīvu izvērtē. Izvērtējuma pamatā cita starpā ir šādi elementi:
  - a) gūtā pieredze, īstenojot šo direktīvu;
  - b) saskaņā ar 18. panta 1. punktu sagatavotās dalībvalstu datu kopas un EVA saskaņā ar 18. panta 3. punktu apkopotie Savienības mēroga pārskati;
  - c) attiecīgi zinātniski, analītiski un epidemioloģiski dati;
  - d) PVO ieteikumi, ja tādi ir.
2. Izvērtējuma kontekstā Komisija īpašu uzmanību pievērš šādiem aspektiem:
  - a) 7. pantā izklāstītā riska izvērtēšanā balstītā pieeja;
  - b) 16. pantā izklāstītie noteikumi par piekļuvi dzeramajam ūdenim;

c) noteikumi par sabiedrībai sniedzamo informāciju saskaņā ar 17. pantu un IV pielikumu.

3. Komisija ne vēlāk kā 2029. gada 12. janvārī un turpmāk attiecīgos gadījumos iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespējamo apdraudējumu, kuru dzeramā ūdens avotiem rada mikroplastmasa, farmaceitiskie līdzekļi un, ja nepieciešams, citi jauni draudus radoši piesārņotāji, un par attiecīgiem saistītiem iespējamiem riskiem veselībai.

20. pants

Pielikumu pārskatīšana un grozīšana

1. Komisija vismaz reizi piecos gados pārskata I un II pielikumu, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību, kā arī dalībvalstu riska izvērtēšanā balstīto pieeju ūdens drošumam, kas ietverta saskaņā ar 18. pantu izveidotajās datu kopās, un, ja tas nepieciešams, ierosina leģislatīvā akta priekšlikumu, lai grozītu šo direktīvu.

2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 21. pantu, lai vajadzības gadījumā grozītu III pielikumu nolūkā to pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai.

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 21. pantu, lai grozītu bisfenola A parametra vērtību I pielikuma B daļā, ciktāl vajadzīgs, lai to pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, pēc būtības pamatojoties uz EFSA veikto pastāvīgo pārskatīšanu.

21. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 4. panta 3. punktā, 11. panta 5. punktā, 11. panta 8. punktā, 11. panta 11. punktā, 13. panta 6. punktā un 20. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no 2021. gada 12. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 4. panta 3. punktā, 11. panta 5. punktā, 11. panta 8. punktā, 11. panta 11. punktā, 13. panta 6. punktā un 20. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa lēstāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 4. panta 3. punktu, 11. panta 5. punktu, 11. panta 8. punktu, 11. panta 11. punktu, 13. panta 6. punktu un 20. panta 2. punktu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu izteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*22. pants***Komiteju procedūra**

1. Komisijai palīdz Administratīvā komisija. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja nesniedz atzinumu, Komisija nepieņem īstenošanas akta projektu un piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešo daļu.

*23. pants***Sodi**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem par to valsts noteikumu pārkāpšanu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši. Dalībvalstis līdz 2023. gada 12. janvārim paziņo Komisijai par šiem noteikumiem un pasākumiem un par jebkādiem turpmākiem grozījumiem vai izmaiņām, kas tos skar.

*24. pants***Transponēšana**

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie noteikumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1.–18. panta, 23. panta un I–V pielikuma prasības līdz 2023. gada 12. janvārim. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Kad dalībvalsts pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos ietver arī paziņojumu, ka atsaucē esošajos normatīvos un administratīvos noteikumos uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams minētais paziņojums.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

*25. pants***Pārejas periods**

1. Līdz 2026. gada 12. janvārim dalībvalstis veic pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst parametru vērtībām, kas izklāstītas I pielikuma B daļā, attiecībā uz bisfenolu A, hlorātiem, hlorītiem, haloetiķskābēm, mikrocistīniem-LR, PFAS kopā, PFAS summa un urānu.
2. Līdz 2026. gada 12. janvārim ūdens piegādātājiem nav pienākuma monitorēt dzeramo ūdeni saskaņā ar 13. pantu attiecībā uz šā panta 1. punktā minētajiem parametriem.

*26. pants***Atcelšana**

1. Direktīva 98/83/EK, kas grozīta ar VI pielikuma A daļā norādītajiem aktiem, tiek atcelta no 2023. gada 13. janvāra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem VI pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu VII pielikumā.

2. Atkāpes, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas 98/83/EK 9. panta 1. punktu un kas joprojām ir piemērojamas 2023. gada 12. janvārī, piemēro līdz atkāpju termiņa beigām. Tās saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu var atjaunināt vienīgi tad, ja otra atkāpe vēl nav piešķirta. Tiesības lūgt Komisijai trešo atkāpi saskaņā ar Direktīvas 98/83/EK 9. panta 2. punktu turpina piemērot otrajām atkāpēm, kas vēl ir piemērojamas 2021. gada 12. janvārī.

27. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

28. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2020. gada 16. decembrī

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. ROTH*

I PIELIKUMS

DZERAMĀ ŪDENS KVALITĀTES NOVĒRTĒŠANAI IZMANTOTĀS MINIMĀLĀS PARAMETRU VĒRTĪBAS

A daļa

Mikrobioloģiskie parametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Zarnu enterokoki	0	skaits/100 ml	Ūdenim, kas pildīts pudelēs vai citos traukos, vienība ir skaits/250 ml
<i>Escherichia coli</i> (<i>E. coli</i>)	0	skaits/100 ml	Ūdenim, kas pildīts pudelēs vai citos traukos, vienība ir skaits/250 ml

B daļa

Ķīmiskie parametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Akrilamīds	0,10	µg/l	Parametra vērtība 0,10 µg/l attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta saskaņā ar maksimālo izdalīšanos no attiecīgā polimēra saskarē ar ūdeni.
Antimons	10	µg/l	
Arsēns	10	µg/l	
Benzols	1,0	µg/l	
Benzo(a)pirēns	0,010	µg/l	
Bisfenols A	2,5	µg/l	
Bors	1,5	mg/l	Parametra vērtību 2,4 mg/l piemēro, kad atsāļots ūdens ir galvenais attiecīgās piegādes sistēmas ūdens avots, vai reģionos, kur ģeoloģiskie apstākļi varētu radīt augstus bora līmeņus gruntsūdenī.
Bromāti	10	µg/l	
Kadmījs	5,0	µg/l	
Hlorāti	0,25	mg/l	Parametra vērtību 0,70 mg/l piemēro, ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodi, kuras rezultātā rodas hlorāts, jo īpaši hlora dioksīds. Ja tas iespējams, neradot negatīvu ietekmi uz dezinfekciju, dalībvalstis cenšas panākt zemāku vērtību. Šo parametru mēra tikai tad, ja izmanto šādas dezinfekcijas metodes.
Hlorīti	0,25	mg/l	Parametra vērtību 0,70 mg/l piemēro, ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodi, kuras rezultātā rodas hlorīts, jo īpaši hlora dioksīds. Ja tas iespējams, neradot negatīvu ietekmi uz dezinfekciju, dalībvalstis cenšas panākt zemāku vērtību. Šo parametru mēra tikai tad, ja izmanto šādas dezinfekcijas metodes.

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Hroms	25	µg/l	Atbilstību parametra vērtībai 25 µg/l panāk ne vēlāk kā 2036. gada 12. janvārī. Līdz minētajai dienai hroma parametra vērtība ir 50 µg/l.
Varš	2,0	mg/l	
Cianīdi	50	µg/l	
1,2-dihloretāns	3,0	µg/l	
Epihlorhidrīns	0,10	µg/l	Parametra vērtība 0,10 µg/l attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta saskaņā ar maksimālo izdalīšanos no attiecīgā polimēra saskarē ar ūdeni.
Fluorīdi	1,5	mg/l	
Halogēnetiķskābes (HAA5)	60	µg/l	Šo parametru mēra tikai tad, ja dzeramā ūdens dezinfekcijai izmanto dezinfekcijas metodes, kas var radīt halogēnetiķskābes. Tā ir šādu piecu reprezentatīvu vielu summa: monohloretiķskābe, dihloretiķskābe un trihloretiķskābe, un monobrometiķskābe un dibrometiķskābe.
Svins	5	µg/l	Atbilstību parametra vērtībai 5 µg/l panāk, vēlākais, līdz 2036. gada 12. janvārim. Līdz minētajai dienai svina parametra vērtība ir 10 µg/l.
			Pēc minētās dienas 5 µg/l parametra vērtību panāk vismaz punktā, kur notiek piegāde vietējās sadales sistēmai. Piemērojot 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, piemēro parametra vērtību 5 µg/l krānā.
Dzīvsudrabs	1,0	µg/l	
Mikrocistīns-LR	1,0	µg/l	Šo parametru mēra tikai gadījumā, ja ūdens ieguves vietā pastāv potenciāla ūdens ziedēšana (kas palielina cianobaktēriju šūnu blīvumu vai ziedēšanas veidošanās potenciālu).
Niķelis	20	µg/l	

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Nitrāti	50	mg/l	Dalībvalstis nodrošina, ka nosacījums $[\text{nitrāti}]/50 + [\text{nitrīti}]/3 \leq 1$, kur kvadrātkavās apzīmē koncentrācijas mg/l nitrātam (NO_3) un nitrītam (NO_2), ir izpildīts un ka pēc ūdens attīrīšanas ir panākta atbilstība parametra vērtībai nitrītiem 0,10 mg/l.
Nitrīti	0,50	mg/l	Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izpildīts nosacījums $[\text{nitrāti}]/50 + [\text{nitrīti}]/3 \leq 1$, kur kvadrātkavās apzīmē nitrātu (NO_3) un nitrītu (NO_2) koncentrāciju mg/l, un ka pēc ūdens attīrīšanas ir panākta atbilstība parametra vērtībai nitrītiem 0,10 mg/l.
Pesticīdi	0,10	µg/l	<p>“Pesticīdi” ir:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organiskie insekticīdi, — organiskie herbicīdi, — organiskie fungicīdi, — organiskie nematocīdi, — organiskie akaricīdi, — organiskie algicīdi, — organiskie rodenticīdi, — organiskie slimicīdi, — saistīti produkti (arī augšanas regulatori) <p>un metabolīti, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 3. panta 32. punktā ⁽¹⁾, kurus uzskata par nozīmīgiem attiecībā uz dzeramo ūdeni.</p> <p>Pesticīdu metabolītu uzskata par nozīmīgu dzeramajam ūdenim, ja ir pamats uzskatīt, ka pesticīda mērķa iedarbības ziņā tam piemīt raksturīgas īpašības, kas ir salīdzināmas ar tām, kādas piemīt vielai, no kuras tas radies, vai ka tas (pats vai tā transformācijas produkti) rada risku patērētāju veselībai.</p>
			<p>Parametra vērtību 0,10 µg/l katram pesticīdam piemēro atsevišķi.</p> <p>Aldrīna, dieldrīna, heptahlorā un heptahlorepoksīda gadījumā parametra vērtība ir 0,030 µg/l.</p>

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
			<p>Dalībvalstis nosaka orientējošu vērtību, lai pārvaldītu nebūtisku pesticīdu metabolītu klātbūtni dzeramajā ūdenī.</p> <p>Tikai pesticīdiem, kas varētu būt klātesoši konkrētajā piegādē, nepieciešams monitoringa.</p> <p>Pamatojoties uz dalībvalstu paziņotajiem datiem, Komisija var izveidot pesticīdu un to attiecīgo metabolītu datubāzi, ņemot vērā to iespējamo klātbūtni dzeramajā ūdenī.</p>
Pesticīdi kopā	0,50	µg/l	“Pesticīdi kopā” nozīmē visu atsevišķo monitoringa procedūrā konstatēto un kvantitatīvi noteikto pesticīdu summu.
PFAS kopā	0,50	µg/l	<p>“PFAS kopā” ir perfluoralkilētu un polifluoralkilētu vielu kopums.</p> <p>Šo parametra vērtību piemēro tikai pēc tam, kad saskaņā ar 13. panta 7. punktu ir izstrādātas tehniskās pamatnostādnes šā parametra monitoringam. Pēc tam dalībvalstis var izlemt, vai izmantot parametru “PFAS kopā” vai “PFAS summa”, vai abus.</p>
PFAS summa	0,10	µg/l	<p>“PFAS summa” ir to perfluoralkilētu un polifluoralkilētu vielu summa, kuras tiek uzskatītas par problemātiskām attiecībā uz dzeramo ūdeni un uzskaitītas III pielikuma B daļas 3. punktā. Tā ir “PFAS kopā” vielu apakšgrupa, kas ietver perfluoralkilētu grupu ar trim vai vairāk oglekļa atomiem (piemēram, $-C_nF_{2n}-$, $n \geq 3$) vai perfluoralkila ētera grupu ar diviem vai vairāk oglekļa atomiem (piemēram, $-C_nF_{2n}OC_mF_{2m}-$, n un $m \geq 1$).</p>
Policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži	0,10	µg/l	Šādu noteiktu savienojumu summārā koncentrācija: benz(b)fluorantēns, benz(k)fluorantēns, benz(ghi)perilēns un indeno (1,2,3-cd)pirēns.
Selēns	20	µg/l	Parametra vērtību 30 µg/l piemēro reģionos, kur ģeoloģiskie apstākļi varētu radīt augstus selēna līmeņus gruntsūdeņos.

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Tetrahloretēns un trihloretēns	10	µg/l	Šo divu parametru summārā koncentrācija
Trihalometāni kopā	100	µg/l	Ja tas iespējams, neradot negatīvu ietekmi uz dezinfekciju, dalībvalstis cenšas panākt zemāku parametra vērtību. Tā ir šādu noteiktu savienojumu summārā koncentrācija: hloroforms, bromoforms, dibromhlormetāns un bromdihlormetāns.
Urāns	30	µg/l	
Vinilhlorīds	0,50	µg/l	Parametra vērtība 0,50 µg/l attiecas uz monomēra atlikuma koncentrāciju ūdenī, kas aprēķināta saskaņā ar maksimālo izdalīšanos no attiecīgā polimēra saskarē ar ūdeni.

(¹) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

C daļa

Indikatorparametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Alumīnijs	200	µg/l	
Amonijs	0,50	mg/l	
Hlorīdi	250	mg/l	Ūdenim nevajadzētu būt korozīvam.
<i>Clostridium perfringens</i> (ieskaitot sporas)	0	skaits/100 ml	Šis parametrs ir jāmēra, ja riska novērtējums norāda, ka to darīt ir atbilstoši.
Krāsa	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Elektrovadītspēja	2 500	µS cm ⁻¹ 20 °C temperatūrā	Ūdenim nevajadzētu būt agresīvam.
Ūdeņraža jonu koncentrācija	≥ 6,5 un ≤ 9,5	pH vienības	Ūdenim nevajadzētu būt agresīvam. Pudelēs vai citos traukos pildītam negāzētam ūdenim minimālo vērtību var samazināt līdz 4,5 pH vienībām. Pudelēs vai citos traukos pildītam ūdenim, kas ir dabiski bagāts vai mākslīgi bagātināts ar oglekļa dioksīdu, minimālā vērtība var būt zemāka.
Dzelzs	200	µg/l	
Mangāns	50	µg/l	
Smarža	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Oksidējamība	5,0	mg/l O ₂	Šis parametrs nav jāmēra, ja tiek analizēts TOC parametrs.
Sulfāts	250	mg/l	Ūdenim nevajadzētu būt korozīvam.
Nātrijs	200	mg/l	
Garša	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		
Koloniju skaits 22 °C temperatūrā	Bez īpašām izmaiņām		
Koliformas baktērijas	0	skaits/100 ml	Pudelēs vai citos traukos pildītam ūdenim vienība ir skaits/250 ml.
Kopējais organiskais ogleklis (TOC)	Bez īpašām izmaiņām		Šis parametrs nav jāmēra piegādēm, kas ir mazākas par 10 000 m ³ dienā.

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
Duļķainība	Pieņemama patērētājiem un bez īpašām izmaiņām		

Ūdenim nevajadzētu būt ne agresīvam, ne korozīvam. Tas jo īpaši attiecas uz ūdeni, kas tiek apstrādāts (demineralizācija, mīkstināšana, apstrāde, lietojot membrānu tehnoloģiju, reversā osmoze utt.).

Ja dzeramo ūdeni iegūst no apstrādes, kuras rezultātā ūdens tiek ievērojami demineralizēts vai mīkstināts, ūdens uzlabošanai varētu pievienot kalcija un magnija sāļus, lai samazinātu jebkādu ūdens iespējamu negatīvu ietekmi uz veselību, kā arī samazinātu ūdens koroziju vai agresiju un uzlabotu garšu. Minimālo kalcija un magnija vai kopējo izšķīdušo daļiņu koncentrāciju mīkstinātā vai demineralizētā ūdenī varētu noteikt, ņemot vērā ūdens īpašības, kas iekļūst minētajos procesos.

D daļa

Vietējās sadales sistēmu riska novērtēšanai būtiskie parametri

Parametrs	Parametra vērtība	Vienība	Piezīmes
<i>Legionella</i>	< 1 000	KVV/l	Šī parametra vērtība ir noteikta 10. un 14. panta piemērošanai. Minētajos pantos paredzētās darbības varētu apsvērt pat zem parametra vērtības, piemēram, infekciju un uzliesmojumu gadījumā. Šādos gadījumos būtu jāapstiprina infekcijas avots un jāidentificē <i>Legionella</i> suga.
Svins	10	µg/l	Šī parametra vērtība ir noteikta 10. un 14. panta piemērošanai. Dalībvalstīm būtu jādarā viss iespējamais, lai līdz 2036. gada 12. janvārim sasniegtu zemāku vēlamu vērtību 5 µg/l.

II PIELIKUMS

MONITORINGS

A daļa

Vispārīgie mērķi un dzeramā ūdens monitoringa programmas

1. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu izveidotās dzeramā ūdens monitoringa programmas:
  - a) pārlicinās, ka visi pasākumi, kas ieviesti, lai kontrolētu riskus cilvēku veselībai visā ūdens piegādes ķēdē no ūdens ieguves apgabala līdz apstrādei, glabāšanai un sadalei, darbojas rezultatīvi un ka dzeramais ūdens atbilstības vietā ir pilnvērtīgs un tīrs;
  - b) sniedz informāciju par dzeramā ūdens kvalitāti, lai pierādītu, ka tiek izpildītas 4. pantā norādītās saistības un saskaņā ar 5. pantu noteiktās parametru vērtības;
  - c) nosaka vispiemērotākos līdzekļus, kā mazināt risku cilvēku veselībai.

2. Saskaņā ar 13. panta 2. punktu izveidotās monitoringa programmas ietver vienu no šiem elementiem vai to kombināciju:
  - a) atsevišķu ūdens paraugu ievākšana un analizēšana;
  - b) pastāvīgā monitoringa procesā dokumentēti mērījumi.

Turklāt monitoringa programmās var ietilpt:

  - a) aprīkojuma funkcionalitātes un tehniskās apkopes statusa dokumentējumu pārbaudes;
  - b) ūdens ieguves apgabala un apstrādes, glabāšanas un sadales infrastruktūras pārbaudes, neskarot saskaņā ar 8. panta 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu un 10. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu paredzētās monitoringa prasības.

3. Monitoringa programmas ietver arī operacionālā monitoringa programmu, kura sniedz ātru priekšstatu par operacionālajiem rādītājiem un ūdens kvalitātes problēmām un kura dod iespēju ātri veikt iepriekš ieplānotus korektīvus pasākumus. Šādas operacionālā monitoringa programmas pielāgo piegādes apstākļiem, ņemot vērā apdraudējumu un bīstamu notikumu identificēšanas un piegādes sistēmas riska novērtēšanas un riska pārvaldības iznākumus, un to mērķis ir pārlicināties par visu ieguves, apstrādes, sadales un glabāšanas pasākumu efektivitāti.

Operacionālā monitoringa programmā uzrauga parametru "duļķainība ūdens piegādes objektā", lai regulāri kontrolētu fiziskās atdalīšanas efektivitāti saskaņā ar šajā tabulā norādītajām atsaucēs vērtībām un biežumu (to nepiemēro gruntsūdens ieguves vietām, kur duļķainību izraisa dzelzs un mangāns).

Ekspluatācijas parametrs	Atsaucēs vērtība
Duļķainība ūdens piegādes objektā	0,3 NTU 95 % no paraugiem un neviens nepārsniedz 1 NTU
Ūdens apjoms (m ³), kuru katru dienu piegādā vai saražo piegādes zonā	Minimālais paraugu ņemšanas biežums un analīze
≤ 1 000	Katru nedēļu
> 1 000 līdz ≤ 10 000	Ik dienu
> 10 000	Pastāvīgi

Operacionālajā monitoringa programmā ietilpst arī šādu parametru monitorings neapstrādātā ūdenī, lai pārbaudītu, cik efektīvi ir apstrādes procesi pret mikrobioloģiskajiem riskiem:

Ekspluatācijas parametrs	Atsauces vērtība	Vienība	Piezīmes
Somatiskie kolifāgi	50 (neapstrādātam ūdenim)	Plakus veidojošas vienības (PVV)/100 ml	Šis parametrs ir jāmēra, ja riska novērtēšana norāda, kas tas ir atbilstoši. Ja to konstatē neapstrādātā ūdenī koncentrācijā > 50 PVV/100 ml, tas būtu jāanalizē pēc apstrādes pasākumiem, lai noteiktu, vai esošās barjeras likvidē mikroorganismus, to samazinājumu izsakot logaritmiskajā skalā, un lai novērtētu, vai patogēno vīrusu izplatīšanās tiek pietiekami kontrolēta.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka monitoringa programmas pastāvīgi pārskata un vismaz reizi sešos gados atjaunina vai no jauna apstiprina.

B daļa

Parametri un paraugu ņemšanas biežumi

1. Parametru saraksts

A grupa

Šādus parametrus (A grupa) monitorē saskaņā ar 2. punkta 1. tabulā norādītajiem monitoringa biežumiem:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), zarnu enterokoki, kolibaktērijas, koloniju skaits 22 °C, krāsa, duļķainība, garša, smarža, pH un elektrovadītspēja;
- b) citi parametri, kuri kā būtiski identificēti monitoringa programmā saskaņā ar 5. panta 3. punktu un attiecīgā gadījumā apzināti 9. pantā un II pielikuma C daļā noteiktajā piegādes sistēmas riska novērtēšanā.

Specifiskos apstākļos A grupas parametriem pievieno šādus parametrus:

- a) amonijs un nitrīts, ja izmanto hloramināciju;
- b) alumīnijs un dzelzs, ja tos izmanto par ūdens apstrādes ķimikālijām.

Escherichia coli (*E. coli*) un zarnu enterokoki tiek uzskatīti par "pamata parametriem", un uz to monitoringa biežumu nevar attiecināt samazinājumu piegādes sistēmas riska novērtēšanas dēļ saskaņā ar 9. pantu un šā pielikuma C daļu. Tos vienmēr monitorē vismaz 2. punkta 1. tabulā noteiktajos biežumos.

B grupa

Lai noteiktu atbilstību visām šajā direktīvā noteiktajām parametru vērtībām, visus citus parametrus, kurus neanalizē A grupā un kuri ir noteikti saskaņā ar 5. pantu, izņemot parametrus I pielikuma D daļā, monitorē vismaz tādos biežumos, kas noteikti 2. punkta 1. tabulā, ja vien cits paraugu ņemšanas biežums nav noteikts, balstoties uz piegādes sistēmas riska novērtēšanu, kuru veic saskaņā ar 9. pantu un šā pielikuma C daļu.

2. Paraugu ņemšanas biežumi

1. tabula Minimālais paraugu ņemšanas un analizēšanas biežums atbilstības monitoringam

Ūdens apjoms, kuru katru dienu piegādā vai saražo piegādes zonā (Sk. 1. un 2. piezīmi) m ³		A grupas parametrs paraugu skaits gadā	B grupas parametrs paraugu skaits gadā
	< 10	> 0 (Sk. 4. piezīmi)	> 0 (Sk. 4. piezīmi)
≥ 10	≤ 100	2	1 (Sk. 5. piezīmi)
> 100	≤ 1 000	4	1
> 1 000	≤ 10 000	4 par pirmajiem 1 000 m ³ dienā + 3 uz katriem papildu 1 000 m ³ dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)	1 par pirmajiem 1 000 m ³ dienā + 1 uz katriem papildu 4 500 m ³ dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)
> 10 000	≤ 100 000		3 par pirmajiem 10 000 m ³ dienā + 1 uz katriem papildu 10 000 m ³ dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)
> 100 000			12 par pirmajiem 100 000 m ³ dienā + 1 uz katriem papildu 25 000 m ³ dienā un to daļu no kopējā apjoma (Sk. 3. piezīmi)

-
1. piezīme. Piegādes zona ir ģeogrāfiski definēts apgabals, kurā no vienas vai vairākām ūdens ieguves vietām iegūst dzeramo ūdeni un kurā ūdens kvalitāti var uzskatīt par aptuveni vienādu.
  2. piezīme. Apjomus rēķina kā kalendāra gada vidējos apjomus. Biezuma minimuma noteikšanai var arī izmantot nevis ūdens apjomu, bet gan iedzīvotāju skaitu piegādes zonā, pieņemot, ka ūdens patēriņš ir 200 l dienā uz vienu iedzīvotāju.
  3. piezīme. Norādīto biežumu rēķina šādi: piem., $4\ 300\ \text{m}^3\ \text{dienā} = 16$ paraugi A grupas parametriem (četri par pirmajiem $1\ 000\ \text{m}^3\ \text{dienā} + 12$ par papildu $3\ 300\ \text{m}^3\ \text{dienā}$).
  4. piezīme. Ūdens piegādātājiem, kam nav piešķirts atbrīvojums saskaņā ar 3. panta 3. punkta b) apakšpunktu, dalībvalstis nosaka minimālo paraugu ņemšanas biežumu attiecībā uz A un B grupas parametriem, ar noteikumu, ka pamata parametrus monitorē vismaz vienreiz gadā.
  5. piezīme. Dalībvalstis var samazināt paraugu ņemšanas biežumu, ar noteikumu, ka visi saskaņā ar 5. pantu noteiktie parametri tiek monitorēti vismaz vienu reizi sešos gados, un tiek monitorēti kā gadījumos, kad jauna ūdens ieguves vieta tiek integrēta ūdens piegādes sistēmā vai maina ūdens piegādes sistēmu, kā rezultātā tiek sagaidīta iespējami negatīva ietekme uz ūdens kvalitāti.
-

C daļa

Piegādes sistēmas riska novērtēšana un riska pārvaldība

1. Balstoties uz 9. pantā minētās piegādes sistēmas riska novērtēšanas iznākumu, monitoringā vērā ņemto parametru sarakstu paplašina un B daļā noteiktos paraugu ņemšanas biežumus palielina, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:
  - a) ar šajā pielikumā noteikto parametru sarakstu vai biežumiem nepietiek, lai izpildītu saistības, kas izriet no 13. panta 1. punkta;
  - b) 13. panta 5. punkta izpildei ir nepieciešams papildu monitorings;
  - c) ir jāsniedz A daļas 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie apliecinājumi;
  - d) paraugu ņemšanas biežuma palielināšana ir nepieciešama saskaņā ar 8. panta 4. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu.
2. Piegādes sistēmas riska novērtēšanas rezultātā monitoringā vērā ņemto parametru sarakstu var sašaurināt un B daļā norādītos paraugu ņemšanas biežumus samazināt, ja ir izpildīti visi no šādiem nosacījumiem:
  - a) paraugu ņemšanas vieta un biežums tiek noteikts kopsakarā ar parametra izcelsmi, kā arī tā mainību un ilgtermiņa tendenci attiecībā uz tā koncentrāciju, ņemot vērā 6. pantu;
  - b) attiecībā uz kāda parametra paraugu ņemšanas minimālā biežumu: visi rezultāti, kuri iegūti no paraugiem, kas ar regulāriem starplaikiem vismaz trīs gadus ievākti visai piegādes zonai reprezentatīvos paraugu ņemšanas punktos, ir mazāki par 60 % no parametra vērtības;
  - c) attiecībā uz kāda parametra izņemšanu no monitorējamo parametru saraksta: visi rezultāti, kuri iegūti no paraugiem, kas ar regulāriem starplaikiem vismaz trīs gadus ievākti visai piegādes zonai reprezentatīvos paraugu ņemšanas punktos, ir mazāki par 30 % no parametra vērtības;
  - d) attiecībā uz kāda konkrēta parametra izņemšanu no monitorējamo parametru saraksta: par to lemj, balstoties uz riska novērtēšanas rezultātu, ņemot vērā dzeramā ūdens ūdensgūtņu monitoringa rezultātus un apstiprinot, ka cilvēku veselība ir aizsargāta no jebkādas nelabvēlīgas ietekmes, ko izraisa dzeramā ūdens piesārņojums, kā noteikts 1. pantā;
  - e) attiecībā uz kāda parametra paraugu ņemšanas biežuma samazināšanu vai kāda parametra izņemšanu no monitorējamo parametru saraksta: riska novērtēšana apstiprina, ka nevar saprātīgi paredzēt nevienu faktoru, kas varētu pasliktināt dzeramā ūdens kvalitāti.

Ja monitoringa rezultāti, kas pierāda, ka 2. punkta b)–e) apakšpunktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti, jau ir pieejami līdz 2021. gada 12. janvārim, minētos monitoringa rezultātus no minētās dienas var izmantot, lai pielāgotu monitoringu pēc piegādes sistēmas riska novērtēšanas.

Ja monitoringa pielāgojumi jau ir īstenoti pēc piegādes sistēmas riska novērtēšanas saskaņā ar cita starpā Direktīvas 98/83/EK II pielikuma C daļu, dalībvalstis var paredzēt iespēju apstiprināt to derīgumu, neprasot veikt monitoringu atbilstīgi 2. punkta b) un c) apakšpunktam vēl vismaz trīs gadus no visai piegādes zonai reprezentatīviem paraugu ņemšanas punktiem.

D daļa

Paraugu ņemšanas metodes un paraugu ņemšanas punkti

1. Paraugu ņemšanas punktus nosaka tā, lai nodrošinātu atbilstību 6. panta 1. punktam. Ja iespējams pierādīt, ka attiecīgo parametru mērītā vērtība nepasliktināsies, sadales tīklos dalībvalsts paraugus attiecībā uz noteiktiem parametriem drīkst ņemt vai nu piegādes zonā, vai apstrādes iekārtās. Cik iespējams, nodrošina, lai paraugu skaits būtu vienmērīgi sadalīts laikā un teritoriāli.
2. Paraugu ņemšanas atbilstības vieta atbilst šādām prasībām:
  - a) atbilstības paraugus attiecībā uz noteiktiem ķīmiskiem parametriem, it īpaši varu, svīnu, un niķeli, ņem no patērētāju krāna bez iepriekšējas notecināšanas. Nejausā darbadienas laikā ņem paraugu, kura tilpums ir viens litrs. Dalībvalstis var arī izmantot noteikta fiksēta netecēšanas laika metodes, kas labāk atbilst to situācijai, piemēram, patērētāju vidējo nedēļas devu, ar noteikumu, ka tas nerada mazāku neatbilstību skaitu piegādes zonas līmenī kā lietojot nejausā darbadienas laika metodi;
  - b) mikrobioloģisko parametru atbilstības paraugus atbilstības vietā ņem un apstrādā saskaņā ar EN ISO 19458, paraugu ņemšanas nolūks B.
3. Paraugus *Legionella* analīzēm vietējās sadales sistēmās ņem vietās, kur ir *Legionella* izplatīšanās risks un/vai kur ir sistēmiska pakļautība *Legionella* iedarbībai. Dalībvalstis izstrādā vadlīnijas attiecībā uz paraugu ņemšanu *Legionella* analīzēm.
4. Paraugu ņemšanas sadales tīklā, izņemot paraugu ņemšanai no patērētāja krāna, ievēro ISO 5667-5. Attiecībā uz mikrobioloģiskiem parametriem paraugus sadales tīklā ņem un ar tiem rīkojas saskaņā ar EN ISO 19458, paraugu ņemšanas nolūks A.

*III PIELIKUMS***PARAMETRU ANALĪZES SPECIFIKĀCIJAS**

Dalībvalstis nodrošina, ka analīzes metodes, ko izmanto, monitorējot un pierādot atbilstību šai direktīvai, izņemot duļķainību, validē un dokumentē saskaņā ar EN ISO/IEC 17025 vai citiem līdzvērtīgiem starptautiski pieņemtiem standartiem. Dalībvalstis nodrošina, ka laboratorijas vai laboratoriju nolīgtas personas piemēro kvalitātes pārvaldības sistēmas metodiku saskaņā ar EN ISO/IEC-17025 vai citiem līdzvērtīgiem starptautiski atzītiem standartiem.

Nolūkā novērtēt, vai alternatīvās metodes ir līdzvērtīgas šajā pielikumā noteiktajām metodēm, dalībvalstis var izmantot standartu EN ISO 17994, kas ir izveidots kā mikrobioloģisko metožu standarts, vai standartu EN ISO 16140, vai jebkādas līdzīgus saskaņotus starptautiskus protokolus, lai noteiktu metožu līdzvērtību, balstoties uz principiem, kas nav kultivēšana un kas neietilpst EN ISO 17994 darbības jomā.

Ja nav analītiskas metodes, kas atbilstu B daļā norādītajiem minimālajiem veiktspējas kritērijiem, dalībvalstis nodrošina, ka monitoringa tiek veikts, izmantojot labākos pieejamos paņēmienus, kas nav saistīti ar pārmērīgām izmaksām.

A daļa

Mikrobioloģiskie parametri, attiecībā uz kuriem ir norādītas analīzes metodes

Metodes attiecībā uz mikrobioloģisko parametru analīzi ir:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*) un koliformas baktērijas (EN ISO 9308-1 vai EN ISO 9308-2);
- b) zarnu enterokoki (EN ISO 7899-2);
- c) koloniju skaits vai heterotrofisko organismu koloniju skaits 22 °C (EN ISO 6222);
- d) *Clostridium perfringens*, arī sporas (EN ISO 14189);
- e) *Legionella* (EN ISO 11731 attiecībā uz atbilstību I pielikuma D daļā noteiktajai vērtībai);
uz riska izvērtēšanu balstītam verifikācijas monitoringam un lai papildinātu kultūru metodes, var papildus izmantot arī citas metodes, piemēram, ISO/TS 12869, ātro kultūru metodes, uz kultūrām nebalstītas metodes un molekulāras metodes, īpaši qPCR;
- f) somatiskie kolifāgi;
operacionālam monitoringam II pielikuma A daļā var izmantot EN ISO 10705-2 un EN ISO 10705-3.

B daļa

Ķīmiskie parametri un indikatorparametri, attiecībā uz kuriem ir norādīti veiktspējas kritēriji

1. Ķīmiskie parametri un indikatorparametri

Attiecībā uz šā pielikuma 1. tabulā noteiktajiem parametriem ar lietoto analīzes metodi ir iespējams vismaz izmērīt koncentrācijas, kas ir līdzvērtīgas parametra vērtībai ar kvantitatīvās noteikšanas robežu, kura definēta Komisijas Direktīvas 2009/90/EK ⁽¹⁾ 2. panta 2. punktā un ir 30 % no attiecīgās parametra vērtības vai zemāka, un ar mērījumu nenoteiktību, kura norādīta šā pielikuma 1. tabulā. Rezultātu izsaka ar vismaz tikpat daudziem zīmīgajiem cipariem, cik ir šīs direktīvas I pielikuma B un C daļā minētajai parametra vērtībai.

1. tabulā noteikto mērījumu nenoteiktību neizmanto par papildu pielaidi I pielikumā norādītajām parametru vērtībām.

1. tabula. Veiktspējas kritērija "Mērījumu nenoteiktība" minimumi

Parametri	Mērījumu nenoteiktība (Sk. 1. piezīmi) % no parametra vērtības (izņemot attiecībā uz pH)	Piezīmes
Alumīnijs	25	
Amonijs	40	
Akrilamīds	30	
Antimons	40	
Arsēns	30	
Benzo(a)pirēns	50	Sk. 2. piezīmi
Benzols	40	
Bisfenols A	50	
Bors	25	
Bromāti	40	
Kadmījs	25	
Hlorīdi	15	
Hlorāti	40	
Hlorīti	40	
Hroms	30	
Varš	25	
Cianīdi	30	Sk. 3. piezīmi
1,2-dihloretāns	40	
Epihlorhidrīns	30	
Fluorīdi	20	
HAA	50	
Ūdeņraža jonu koncentrācija pH	0,2	Sk. 4. piezīmi

⁽¹⁾ Komisijas Direktīva 2009/90/EK (2009. gada 31. jūlijs), ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK nosaka tehniskās specifikācijas ūdens stāvokļa ķīmiskajām analīzēm un monitoringam (OV L 201, 1.8.2009., 36. lpp.).

Parametri	Mērījumu nenoteiktība (Sk. 1. piezīmi) % no parametra vērtības (izņemot attiecībā uz pH)	Piezīmes
Dzelzs	30	
Svins	30	
Mangāns	30	
Dzīvsudrabs	30	
Mikrocistīns-LR	30	
Niķelis	25	
Nitrāti	15	
Nitrīti	20	
Oksidējamība	50	Sk. 5. piezīmi
Pesticīdi	30	Sk. 6. piezīmi
PFAS	50	
Policikliskie aromātiskie ogleņūdeņraži	40	Sk. 7. piezīmi
Selēns	40	
Nātrijs	15	
Sulfāts	15	
Tetrahloretēns	40	Sk. 8. piezīmi
Trihloretēns	40	Sk. 8. piezīmi
Trihalometāni kopā	40	Sk. 7. piezīmi
Kopējais organiskais ogleklis (TOC)	30	Sk. 9. piezīmi
Duļķainība	30	Sk. 10. piezīmi
Urāns	30	
Vinilhlorīds	50	

2. Piezīmes 1. tabulai

1. piezīme.: Mērījumu nenoteiktība ir nenegatīvs parametrs, kas raksturo, cik izkliedētas ir lieluma vērtības, kuras piedēvē mērlielumam, balstoties uz izmantoto informāciju. Veiktspējas kritērijs "Mērījumu nenoteiktība" ($k = 2$) ir tabulā norādītais procents no parametra vērtības vai jebkuras stingrākas vērtības. Mērījumu nenoteiktību novērtē parametra vērtības līmenī, ja vien nav norādīts citādi.
2. piezīme.: Ja mērījumu nenoteiktības vērtību nav iespējams nodrošināt, ieteicams izvēlēties labāko pieejamo paņēmieni (līdz 60 %).
3. piezīme.: Ar šo metodi nosaka kopējo cianīdu visās tā formās.
4. piezīme.: Mērījuma nenoteiktības vērtība ir izteikta pH vienībās.
5. piezīme.: Etalonmetode: EN ISO 8467.
6. piezīme.: Atsevišķu pesticīdu veiktspējas kritēriji norādīti indikatīvi. Attiecībā uz dažiem pesticīdiem iespējams panākt pat tikai 30 % augstu mērījumu nenoteiktības vērtību, savukārt attiecībā uz vairākiem pesticīdiem var atļaut augstākas vērtības – līdz 80 %.
7. piezīme.: Veiktspējas kritēriji attiecas uz atsevišķām vielām un ir 25 % no I pielikuma B daļā norādītās vērtības.

8. piezīme.: Veiktspējas kritēriji attiecas uz atsevišķām vielām un ir 50 % no I pielikuma B daļā norādītās vērtības.
9. piezīme.: Mērījumu nenoteiktību ieteicams aplēst līmenī 3 mg uz 1 l kopējā organiskā oglekļa (TOC). Lai precizētu testa metodes nenoteiktību, izmanto CEN 1484 "Norādījumi TOC un izšķīdušā organiskā oglekļa (DOC) noteikšanai".
10. piezīme.: Mērījumu nenoteiktību ieteicams aplēst līmenī 1,0 NTU (nefelometriskās duļķainības vienības) saskaņā ar EN ISO 7027 vai citu līdzvērtīgu standarta metodi.

3. PFAS summa

Turpmāk norādītās vielas analizē, balstoties uz tehniskajām pamatnostādnēm, kas izstrādātas saskaņā ar 13. panta 7. punktu:

- Perfluorbutānskābe (PFBA)
- Perfluorpentānskābe (PFPA)
- Perfluoroheksānskābe (PFHxA)
- Perfluoroheptānskābe (PFHpA)
- Perfluoroktānskābe (PFOA)
- Perfluorononskābe (PFNA)
- Perfluorodekānskābe (PFDA)
- Perfluoroundekānskābe (PFUnDA)
- Perfluorododekānskābe (PFDoDA)
- Perfluorotridekānskābe (PFTrDA)
- Perfluorbutānsulfonskābe (PFBS)
- Perfluorpentānsulfonskābe (PFPS)
- Perfluoroheksānsulfonskābe (PFHxS)
- Perfluoroheptānsulfonskābe (PFHpS)
- Perfluoroktānsulfonskābe (PFOS)
- Perfluorononānsulfonskābe (PFNS)
- Perfluorodekānsulfonskābe (PFDS)
- Perfluoroundekānsulfonskābe
- Perfluorododekānsulfonskābe
- Perfluorotridekānsulfonskābe

Minētās vielas monitorē, kad sateces baseinu, kur ir ūdens ieguves vietas, riska novērtēšanā un riska pārvaldībā, kas veikta saskaņā ar 8. pantu, tiek secināts, ka šīs vielas varētu būt attiecīgajā ūdens piegādē.

IV PIELIKUMS

INFORMĀCIJA SABIEDRĪBAI

Patērētājiem tiešsaistē lietotājam draudzīgā un pielāgotā veidā ir pieejama šādos punktos norādītā informācija, un patērētāji var pēc pamatota pieprasījuma piekļūt minētajai informācijai arī citā veidā:

- 1) attiecīgā ūdens piegādātāja identifikācija, apgādes teritorija un apgādāto personu skaits, kā arī ūdens ražošanas metode, tostarp vispārīga informācija par izmantotajiem ūdens apstrādes un dezinfekcijas veidiem; dalībvalstis var atkāpties no šīs prasības saskaņā ar Direktīvas 2007/2/EK 13. panta 1. punktu;
- 2) visjaunākie I pielikuma A, B un C daļā uzskaitīto parametru monitoringa rezultāti, tostarp monitoringa biežums kopā ar parametra vērtību, kas noteikta saskaņā ar 5. pantu; monitoringa rezultāti nedrīkst būt senāki par vienu gadu, izņemot, ja šajā direktīvā noteiktais monitoringa biežums atļauj citādi;
- 3) informācija par šādiem parametriem, kas nav uzskaitīti I pielikuma C daļā, un saistītajām vērtībām:
  - a) cietība;
  - b) minerāli, ūdenī izšķīdušie anjoni/katjoni:
    - kalcijs Ca;
    - magnijs Mg;
    - kālijs K;
- 4) ja kompetentās iestādes vai citas attiecīgas struktūras ir konstatējušas iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai, jo ir pārsniegtas saskaņā ar 5. pantu noteiktās parametru vērtības, informācija par iespējamu apdraudējumu cilvēku veselībai un saistītie ieteikumi attiecībā uz veselību un patēriņu vai hipersaite uz vietni, kurā šāda informācija pieejama;
- 5) attiecīga informācija par piegādes sistēmas riska novērtēšanu;
- 6) ieteikumi patērētājiem, tostarp par to, kā attiecīgā gadījumā samazināt ūdens patēriņu, kā lietot ūdeni atbildīgi un atbilstoši vietējiem apstākļiem, un kā novērst stāvoša ūdens izraisītus veselības riskus;
- 7) par ūdens piegādātājiem, kuri piegādā vismaz 10 000 m³ ūdens dienā vai apkalpo vismaz 50 000 cilvēku – katru gadu informācija par:
  - a) ūdens sistēmas vispārējiem efektivitātes rādītājiem un noplūdes rādītājiem, tiklīdz šī informācija ir pieejama un ne vēlāk kā 4. panta 3. punkta otrajā daļā noteiktajā dienā;
  - b) ūdens piegādātāja ūdens piegādes īpašumtiesību struktūru;
  - c) ja izmaksas tiek segtas ar tarifu sistēmu – ūdens kubikmetra tarifa struktūru, ieskaitot fiksētās un mainīgās izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar 16. panta nolūkā veiktajiem pasākumiem, ja ūdens piegādātājs tādus ir veicis;
  - d) ja pieejama – apkopojumu un statistikas datiem attiecībā uz ūdens piegādātāja saņemtajām patērētāju sūdzībām, kas attiecas uz šīs direktīvas darbības jomā esošiem jautājumiem;
- 8) pēc pamatota pieprasījuma patērētājiem dod piekļuvi vēsturiskajiem datiem par 2) un 3) punktā norādīto informāciju, ja tāda ir pieejama, par pēdējiem 10 gadiem, bet tikai par laikposmu no 2023. gada 13. janvāra.

V PIELIKUMS

11. PANTĀ NORĀDĪTO METODOLOĢIJU NOTEIKŠANAS PRINCIPI

Materiālu grupas

1. Organiskie materiāli

Organiskie materiāli sastāv vienīgi no:

- a) izejvielām, kas uzskaitītas Eiropas pozitīvajā izejvielu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu; un
- b) vielām, attiecībā uz kurām nepastāv iespēja, ka viela un tās reakcijas produkti dzeramajā ūdenī atrodas tādā daudzumā, kas pārsniedz 0,1 µg/l, izņemot, ja attiecībā uz konkrētām vielām ir vajadzīga stingrāka robežvērtība, ņemot vērā to toksiskumu.

Organiskos materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos, vai, ja tādu nav, atbilstoši starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā paredzamajiem līmeņiem.

2. Metāla materiāli

Izmanto vienīgi tādus metāla materiālus, kas uzskaitīti Eiropas pozitīvajā sastāvu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu. Nodrošina atbilstību ierobežojumiem, kas ir noteikti Eiropas pozitīvajā sarakstā attiecībā uz šo materiālu sastāvu, to izmantošanu noteiktiem izstrādājumiem un šo izstrādājumu izmantošanu.

Metāliskus materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, atbilstoši starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām.

3. Cementa materiāli

Cementa materiāli sastāv vienīgi no vienas vai vairākām šādām sastāvdaļām:

- a) organiskas sastāvdaļas, kas uzskaitītas Eiropas pozitīvajā vielu sarakstā, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu;
- b) organiskas sastāvdaļas, attiecībā uz kurām nepastāv iespēja, ka sastāvdaļas un to reakcijas produkti dzeramajā ūdenī atrodas tādā daudzumā, kas pārsniedz 0,1 µg/l; vai
- c) neorganiskas sastāvdaļas.

Ar cementu veidotus materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, atbilstoši starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā paredzamajiem līmeņiem.

4. Emaljas un keramikas materiāli

Emaljas un keramikas materiālus izgatavo vienīgi no izejvielām no Eiropas pozitīvā sastāvu saraksta, kurš Komisijai jāizveido saskaņā ar 11. panta 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu, kad ir veikta šo materiālu sastāvā izmantoto elementu novērtēšana.

Emaljas un keramikas materiālus testē saskaņā ar 1. tabulu atbilstoši testēšanas metodēm, kas precizētas attiecīgos Eiropas standartos vai, ja tādu nav, atbilstoši starptautiski vai valstī atzītai metodei, un tie atbilst tajās noteiktajām prasībām. Šajā nolūkā testa rezultātus attiecībā uz vielas migrāciju pārveido par krānā paredzamajiem līmeņiem.

5. Izņēmumi attiecībā uz tādu materiālu novērtēšanu, kurus izmanto mazās un samontētās sastāvdaļās

Attiecībā uz samontētiem izstrādājumiem: mazas sastāvdaļas, daļas un materiālus detalizēti apraksta un testēšanu atbilstoši samazina. Šajā nolūkā "mazs" nozīmē tādu ietekmes uz dzeramā ūdens kvalitāti līmeni, kam nav vajadzīga pilna apmēra testēšana.

1. tabula Ar materiālu veidiem saistīta testēšana

Kritēriji	Organiskie (sk. piezīmi 1)	Metāla (sk. piezīmi 2)	Cementa	Emaljas un keramikas materiāli
Eiropas pozitīvie saraksti				
Izejvielu Eiropas pozitīvais saraksts organiskajiem materiāliem	X	N.N.	X	N.N.
Pieļaujamo metāla sastāvu Eiropas pozitīvais saraksts	N.N.	X	N.N.	N.N.
Sastāvdaļu Eiropas pozitīvais saraksts cementa materiāliem	N.N.	N.N.	X	N.N.
Emaljas un keramikas materiālu sastāvu Eiropas pozitīvais saraksts	N.N.	N.N.	N.N.	X
Organoleptiskās pārbaudes				
Smarža un garša	X	N.N.	X	N.N.
Krāsa un duļķainums	X	N.N.	X	N.N.
Vispārējās higiēnas novērtējumi				
Kopējā organiskā oglekļa infiltrācija	X	N.N.	X	N.N.
Paliekas uz virsmas (metāli)	N.N.	X	N.N.	N.N.
Migrācijas pārbaudes				
Būtiskie šīs direktīvas parametri	X	X	X	X
Pozitīvajā sarakstā iekļauto vielu īpatnējā migrācijas robeža <small>ūdensvadā</small>	X	N.N.	X (sk. piezīmi 3)	N.N.
Neparedzētās vielas (GCMS)	X	N.N.	X (sk. piezīmi 3)	N.N.
Atbilstība sastāvu sarakstiem	N.N.	X	N.N.	X
Veicināta mikroorganismu augšana	X	N.N.	X (sk. piezīmi 3)	N.N.

N.N.:	Nav vajadzīgs.
Īpatnējā migrācijas robeža ūdensvadā:	maksimālā pieļaujamā koncentrācija krānā (vai nu ECHA atzinumā vielas iekļaušanas Eiropas pozitīvajā sarakstā nolūkā vai balstīta uz īpatnējo migrācijas robežu, kas noteikta Komisijas Regulā (ES) Nr. 10/2011, ⁽¹⁾ un paredzot 10 % piešķiršanas faktoru un ūdens patēriņu 2 l dienā)
GHMS:	gāzhromatogrāfija – masspektrometrija (skrīninga metode).
1. piezīme.	Īpašus izņēmumus nosaka saskaņā ar šī pielikuma 5. punktu.
2. piezīme.	Metāliem neveic organoleptisko pārbaudi, jo ir vispārēji pieņemts, ka gadījumos, kad ir nodrošināta atbilstība I pielikuma parametru vērtībām, ir maz ticams, ka varētu rasties organoleptiskas problēmas.
3. piezīme.	Atkarībā no tā, vai sastāvā ir organiskas vielas.

⁽¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 10/2011 (2011. gada 14. janvāris) par plastmasas materiāliem un izstrādājumiem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku (OV L 12, 15.1.2011., 1. lpp.).

VI PIELIKUMS

A daļa

Atceltā direktīvaar tās grozījumu sarakstu**(minēti 26. pantā)**

Padomes Direktīva 98/83/EK (OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.).	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).	Tikai II pielikuma 29. punkts
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 596/2009 (OV L 188, 18.7.2009., 14. lpp.).	Tikai pielikuma 2.2. punkts
Komisijas Direktīva (ES) 2015/1787 (OV L 260, 7.10.2015., 6. lpp.).	

B daļa

Termiņi transponēšanai valsts tiesību aktos**(minēti 26. pantā)**

Direktīva	Transponēšanas termiņš
98/83/EK	2000. gada 25. decembris
(ES) 2015/1787	2017. gada 27. oktobris

VII PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 98/83/EK	Šī direktīva
1. pants	1. pants
2. panta 1. punkts	2. panta 1. punkts
2. panta 2. punkts	2. panta 2. punkts
–	2. panta 3. līdz 11. punkts
3. panta 1. punkts	3. panta 1. punkts
–	3. panta 2. punkts
3. panta 2. punkts	3. panta 3. punkts
3. panta 3. punkts	3. panta 4. punkts
–	3. panta 5. un 6. punkts
4. panta 1. punkts un 2. punkts	4. panta 1. punkts un 2. punkts
–	4. panta 3. punkts
5. pants	5. pants
6. pants	6. pants
–	7. pants
–	8. pants
–	9. pants
–	10. pants
–	11. pants
–	12. pants
7. panta 1. punkts	13. panta 1. punkts
7. panta 2. punkts	13. panta 2. punkta ievadteksts
–	13. panta 2. punkta a) līdz e) apakšpunkts
7. panta 3. punkts	13. panta 3. punkts
7. panta 4. punkts	–
7. panta 5. un 6. punkts	13. panta 4. un 5. punkts
–	13. panta 6. līdz 8. punkts
8. panta 1. punkts	14. panta 1. punkts
8. panta 2. punkts	14. panta 2. punkta pirmā daļa
–	14. panta 2. punkta otrā daļa
8. panta 3. punkts	14. panta 3. punkta pirmā daļa
–	14. panta 3. punkta otrā daļa
8. panta 4. punkts	14. panta 5. punkts
8. panta 5. punkts	–
8. panta 6. punkts	14. panta 6. punkts
8. panta 7. punkts	14. panta 4. punkta ievadteksts, a) apakšpunkts

Direktīva 98/83/EK	Šī direktīva
–	14. panta 4. punkta b) un c) apakšpunkts
9. pants 1. punkta pirmais teikums	15. panta 1. punkta pirmās daļas ievadteksts
–	15. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz c) apakšpunkts
9. pants 1. punkta otrais teikums	15. panta 1. punkta otrā daļa
9. pants 1. punkta trešais teikums	15. panta 1. punkta trešā daļa
9. panta 2. punkts	–
9. panta 3. līdz 6. punkts	15. panta 2. līdz 5. punkts
9. panta 7. punkts	18. panta 1. punkta e) apakšpunkts
9. panta 8. punkts	15. panta 6. punkts
–	16. pants
10. pants	–
11. pants	20. pants
12. pants	22. pants
13. panta 1. punkts	17. panta 1. punkts
–	17. panta 2. un 3. punkts
13. panta 2. līdz 6. punkts	–
–	18. panta 1. punkta pirmās daļas a) līdz d) apakšpunkts
–	18. panta 1. punkta otrā daļa
–	18. panta 2. līdz 5. punkts
–	19. pants
–	21. pants
–	23. pants
–	25. pants
14. pants	–
15. pants	–
16. pants	26. pants
17. pants	24. pants
18. pants	27. pants
19. pants	28. pants
I pielikuma A daļa	I pielikuma A daļa
I pielikuma B daļa	I pielikuma B daļa
I pielikuma C daļa	I pielikuma C daļa
–	I pielikuma D daļa
II pielikuma A daļas 1. un 2. punkts	II pielikuma A daļas 1. un 2. punkts
II pielikuma A daļas 3. punkts	–
–	II pielikuma A daļas 3. punkts

Direktīva 98/83/EK	Šī direktīva
II pielikuma A daļas 4. punkts	II pielikuma A daļas 4. punkts
II pielikuma B daļas 1. punkts	–
II pielikuma B daļas 2. punkts	II pielikuma B daļas 1. punkts
II pielikuma B daļas 3. punkts	II pielikuma B daļas 2. punkts
II pielikuma C daļa	II pielikuma C daļa
II pielikuma D daļas 1. un 2. punkts	II pielikuma D daļas 1. un 2. punkts
–	II pielikuma D daļas 3. punkts
II pielikuma D daļas 3. punkts	II pielikuma D daļas 4. punkts
III pielikuma pirmā daļa	III pielikuma pirmā daļa
–	III pielikuma otrā daļa
III pielikuma otrā daļa	III pielikuma trešā daļa
III pielikuma A daļas pirmā un otrā daļa	–
III pielikuma A daļas trešās daļas a) līdz f) punkts	III pielikuma A daļa
III pielikuma B daļas 1. punkta pirmā daļa	III pielikuma B daļas 1. punkta pirmā daļa
III pielikuma B daļas 1. punkta otrā daļa	–
III pielikuma B daļas 1. punkta trešā daļa un 1. tabula	III pielikuma B daļas 1. punkta otrā daļa un 1. tabula
III pielikuma B daļas 1. punkta 2. tabula	–
III pielikuma B daļas 2. punkts	III pielikuma B daļas 2. punkts
–	III pielikuma B daļas 3. punkts
IV pielikums	–
V pielikums	VII pielikums
–	IV pielikums
–	V pielikums
–	VI pielikums